

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

Aspekty daně darovací ve vybraných zemích Evropské Unie

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Trang NGUYEN THI HONG**

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Břetislav ANDRLÍK, Ph.D.

Znojmo, 2012

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma *Aspekty daně darovací ve vybraných zemích Evropské Unie* vypracovala samostatně a veškerou použitou literaturu a další prameny jsem řádně označila a uvedla v seznamu použitých zdrojů.

Ve Znojmě dne 30.listopadu 2012

.....
Trang Nguyen Thi Hong

Poděkování:

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce, Ing. Břetislavu Andrlíkovi, za jeho užitečné rady, cenné připomínky a odbornou pomoc při zpracování této bakalářské práce.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor **Trang NGUYEN THI HONG**
Bakalářský studijní program Ekonomika a management
Obor Účetnictví a finanční řízení podniku

Název: **Aspekty daně darovací ve vybraných zemích
Evropské Unie**

Název (v angličtině): Aspects of the gift tax in selected European Union countries

Zásady pro vypracování:

1. Zpracovat návrh osnovy a prokonzultovat jej s vedoucím bakalářské práce.
2. Prostudovat odbornou literaturu a získat praktické poznatky a informace pro vypracování bakalářské práce.
3. V průběhu zpracování pravidelně konzultovat s vedoucím bakalářské práce postup a dosažené výsledky.
4. Cílem bakalářské práce je s využitím analýzy daně darovací ve vybraných zemích Evropské unie identifikovat klíčové rozdíly v systému zdaňování a navrhnout možné změny v systému zdaňování darů v České republice.

Rozsah práce: 40

Seznam odborné literatury:

1. European Communities. *Taxation trends in the European Union: Main results. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2008. 30p.* ISBN 978-92-79-08930-5.
2. LÁCHOVÁ, L. *Daňové systémy v globálním světě.* 1. vyd. Praha: ASPI, 2007. 272s. ISBN 978-80-7357-320-1.
3. NERUDOVOVÁ, D. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie.* 2. vyd. Praha: ASPI, 2008. 260s. ISBN 978-80-7357-386-7.
4. ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii.* 3. vyd. Praha: Linde, 2009. 354s. ISBN 978-80-7201-799-7.
5. VLADIMÍR P. *Daň darovací Komentář.* 1. vyd. Praha: C.H.Beck, 2009. 241s. ISBN 978-80-7400-147-5.

Datum zadání bakalářské práce: září 2010

Termín odevzdání bakalářské práce: květen 2011

L. S.

Trang Nguyen Thi Hong
autor

Ing. Břetislav ANDRLÍK, Ph.D.
vedoucí bakalářské práce

prof. PhDr. Kamil FUCHS, CSc.
rektor SVŠE Znojmo

Abstrakt

Bakalářská práce na téma „aspekty daně darovací ve vybraných zemích Evropské unie“ je zaměřena na charakteristiku daně darovací v České republice, ale také v dalších zemích Evropské unie. Jsou stanoveny a popsány základní pojmy, které s daní darovací souvisí, a na kterých je tato daň založena. Důraz je kladen také na právní úpravu daně darovací ve vybraných zemích. V teoretické části práce je popsán teoretický aparát darovací daně metodou literární rešerše a analýzou dalších dokumentů, zejména právních norem a dalších legislativních dokumentů. Teoretickou částí práce je dosaženo cíle vytvořit teoretický a terminologický aparát, který by poskytl nosnou půdu praktické části práce a dále také vytvořit charakteristiku aparátu daně darovací v České republice. Praktická část práce je následně zaměřena na komparaci darovací daně České republiky s vybranými zeměmi Evropské unie. V první řadě je provedena v jednotlivých podkapitolách charakteristika darovací daně v dané zemi Evropské unie a v závěru praktické části jsou následně vyhodnoceny a shrnuty nejdůležitější společné znaky, které jednotlivé země, Českou republiku nevyjímaje mají. Závěr práce je pak věnován shrnutí výsledků práce a stanovení přínosů, které z práce vyplývají, a které je možno implementovat do dalších úprav daně darovací v České republice.

Klíčová slova: Daň darovací, Česká republika, Evropská unie, daňový systém ČR

Abstract

Bachelor thesis on "aspects of the gift tax in selected countries of the European Union" is focused on the characteristics of the gift tax in the Czech Republic but also in other EU countries. They set and describes the basic concept that relate to taxes, gift, and on which this tax is based. Emphasis is also placed on the gift tax legislation in selected countries. The theoretical part describes the theoretical apparatus gift tax method of literature review and analysis of other documents, including laws and other legislative documents. The theoretical part of this thesis is achieved the objective of creating a theoretical and terminological apparatus that would provide the supporting ground of practical work and also a characteristic of the gift tax system in the Czech Republic. Practical work is then focused on a comparison of the Czech Republic gift tax with selected countries of the European Union. First performed in individual subsections characteristic gift tax in the country of the European Union. In conclusion, the practical part is followed by a summary, which summarizes the most important aspects of the gift tax in various countries, emphasizing the differences are between countries. The conclusion is then devoted to a summary of research results and determine the benefits that result from work, and which can be implemented to further modifications of the gift tax in the Czech Republic.

Keywords: Gift tax, Czech Republic, European Union, taxation CR

Obsah

1. Úvod	10
2. Cíl práce a metodika	12
3. Teoretická část práce	13
3.1 Daňová soustava v ČR	13
3.2 Základní pojmy v daňové soustavě	14
3.3 Rozdělení daní	15
3.4 Historie daně darovací	19
3.5 Daň darovací	22
3.6 Předmět daně	24
3.7 Subjekt daně	26
3.8 Základ daně	27
3.9 Sazba daně	28
3.10 Poplatníci daně darovací	29
3.11 Korekční prvky daně	31
3.12 Správce daně	31
3.13 Zvláštní případy darování ve vztahu k darovací dani.....	32
3.14 Podmínky placení	33
4. Praktická část práce	35
4.1 Charakteristika daně darovací ve vybraných zemích EU	35
4.2 Darovací daň v Polsku	38
4.3 Darovací daň v Německu	38
4.4 Darovací daň v Rakousku	39
4.5 Darovací daň ve Francii	39
4.6 Darovací daň v Portugalsku	42
4.7 Darovací daň ve Slovensku	42
4.8 Darovací daň ve Španělsku	42
4.9 Darovací daň v Maďarsku	44
4.10 Závěry ze vzájemného porovnávání jednotlivých evropských zemí.....	46
5. Závěr	48
6. Použité zkratky	50
7. Seznam použitých zdrojů	50

8. Seznam tabulek	54
9. Seznam obrázků	54
Seznam příloh	54

1. Úvod

Daňový systém je souborem nejrůznějších typů daní, které jsou uvalovány na občany jednotlivých zemí za účelem získání dostatečného množství finančních prostředků na udržování chodu a rozvoje státních zřízení, jejich hospodářství, infrastruktury a dalších oblastí. Ačkoliv se mnohým zdají být daně nespravedlivé a příliš vysoké, musí být objektivně konstatováno, že jsou nezbytné a bez jejich existence by nemohly státy a další státní zřízení fungovat ani existovat. Nový význam získal daňový systém a jeho jednotlivé části po vzniku Evropské unie a integrace dalších a dalších států do tohoto společenství. Ačkoliv se Evropská unie stává centralizovaným celkem po stránce legislativní i hospodářské, otázka daní je velmi choulostivá na to, aby bylo prosazováno sjednocování daňového systému v rámci Evropské unie nějakým výrazným způsobem. Proto v jednotlivých zemích existují značné rozdíly mezi jednotlivými typy daní. Tyto rozdíly lze zkoumat a hodnotit a na jejich základě posoudit efektivnost a udržitelnost daňového systému České republiky.

Jednou z významných složek daňového systému je tzv. „trojdaň“, která je složena z daně dědické, daně z převodu nemovitosti a daně darovací. Tyto daně jsou také označovány jako daně transferové a v legislativě jsou zakotveny zákonem č. 357/1992 Sb.¹ a jeho aktualizacemi. Tyto transferové daně se týkají bezúplatného převodu majetku, ať už hmotného či nehmotného. Příjemce tohoto majetku je dle zákona povinen odvézt jeho určitou procentuální část jako transferovou daň. Je vcelku přirozené, že v případě povinnosti tuto daň odvádět, každému vytane na mysli, zda je něco takového spravedlivé a zda by se něčemu podobnému nedalo vyhnout. Avšak uvědomíme-li, jak funguje ekonomika a lidské společenství, ihned bude jasné, že podobné daně jsou nezbytné pro stabilizaci jejího chodu. V této bakalářské práci je vybrána jedna z těchto transferových daní, a sice daň darovací, která je charakterizována, jsou vysvětleny její základní pojmy a je popsáno její legislativní zakotvení. Pozornost je také věnována legislativnímu rámci v minulosti a jeho postupnému vývoji do současného stavu, tedy do aktuálního znění zákona č. 357/1992 Sb. o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitosti. V praktické části práce jsou následně definovány daně darovací ve vybraných zemích Evropské unie. Získané

¹Česko (Československo). Zákon č. 357 ze dne 5. května 1992, o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupný také z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-o-dani-dedicke-dani-darovaci-a-dani-z-prevodu-nemovitosti-634.html>>.

poznatky jsou následně porovnávány mezi sebou v rámci sumarizační tabulky. Dochází tak tedy k přímé komparaci důležitých aspektů daně darovací ve vybraných zemích Evropské unie.

Cílem bakalářské práce je tedy, jak vyplývá z výše uvedeného, seznámit se s problematikou darovací daně v České republice, ale i v dalších zemích Evropské unie. Hlavním cílem bakalářské práce je vytvoření materiálu, který by přehledně vystihoval důležité rozdíly mezi aparátem darovací daně v jednotlivých zemích Evropské unie. Na základě těchto rozdílů je dále možné ustanovit závěry a doporučení týkající se možného zlepšení aparátu daně darovací v České republice prostřednictvím inspirace z fungování daňového systému jiných zemí. Nezanedbatelným cílem bakalářské práce je také zdokonalit autorčiny schopnosti psaní odborných prací a připravit se tak na další profesní a publikační činnost, která bude součástí dalšího studia či profesního uplatnění. Míra dosažení těchto cílů bude shrnuta v závěru celé práce.

2. CÍL PRÁCE A METODIKA

Cílem bakalářské práce je s využitím analýzy daně darovací ve vybraných zemích Evropské unie identifikovat klíčové rozdíly v systému zdaňování a navrhnout možné změny v systému zdaňování darů v České republice.

Teoretická část bude věnována především deskripci, objasněny základní pojmy a je popsáno legislativní zakotvení. Pozornost je také věnována legislativnímu rámci v minulosti a jeho postupnému vývoji do současného stavu.

Praktická část charakterizuje situaci v jednotlivých státech a je věnována především komparaci darovacích daní ve vybraných zemích Evropské unie (Polsko, Německo, Rakousko, Francie). Na těchto rozdílech je dále ustanovit závěry a doporučení týkající se možného zlepšení aparátu daně darovací v České republice prostřednictvím inspirace z fungování daňového systému jiných zemí.

Práce je zpracována na základě poznatků z odborné literatury věnující se problematice darovacích daní a informací získaných z konkrétních zákonů. Dále budou použity internetové zdroje zabývající se daňovou problematikou.

3. Teoretická část práce

3.1 Daňová soustava v ČR

Definice daňové soustavy v ČR a kterémkoli jiném státě je taková, že je to soubor právních předpisů upravujících jednotlivé druhy daní. Daňová soustava prochází neustálými změnami. Proto, abychom mohli proniknout do základů daňové soustavy, je nutné si vysvětlit pojem daň.

Co je to daň, je v širším slova smyslu vysvětleno v zákoně č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů². Daň jako taková je definována jako povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Daň se pravidelně opakuje v daných intervalech, nebo je i nepravidelnou, placenou za určitých nastalých skutečností. Je dobré podotknout, že daně mohou být uloženy, dle základní listiny práv a svobod, pouze na základě zákona a jedině ten stanovuje povinnost daně platit. O dani se dále dá říci, že je neúčelová, protože v době placení daně nikdo dokáže říci, na co se peníze využijí. Tato vlastnost nám do jisté míry odlišuje daně od některých jiných poplatků a to právě svou pravidelností a neekvivalentností. Zmiňovaná neekvivalentnost je v tom, že výše finančních příspěvků, kterou osoba platí ve formě daní, nemá žádný vztah k faktu, zda prostředky vložené bude tatáž osoba čerpat v nějaké formě zpět. Naproti tomu, například pokud vkládám pravidelný měsíční poplatek do penzijního připojištění, vím, že jednou prostředky vložené mnou za celou dobu ve formě měsíčních „splátek“ v plné míře využiji. U daní to funguje jinak. Může se stát, ačkoli se to nedá předpokládat, že některý daňový poplatník bude z rozpočtu využívat prostředků více, než druhý.

Daně se využívají k hrazení veřejných služeb, které poskytuje sám stát a nemůže je hradit sám ze svých zdrojů a je tedy mnohem snazší takové výdaje hradit veřejným rozpočtem, tedy penězi všech obyčejných lidí. Daně dělíme na daně přímé, tedy ty co jsou vázány na konkrétní fyzickou nebo právnickou osobu, a zdaňují tak její příjem, či majetek. Druhou skupinou jsou daně nepřímé, které jsou vázány na jednotlivé druhy výrobků nebo služeb.³

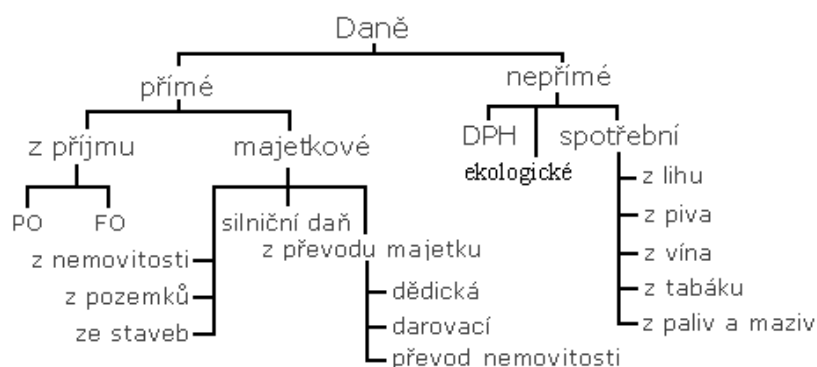
² Česko (Československo). Zákon č. 337 ze dne 5. května 1992, o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupný také z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-o-sprave-dani-a-poplatku-661.html>>.

³ Ekonomie TOPSIDE. Daňová soustava ČR [online]. [cit. 18. 08. 2012]. Dostupné z WWW: <http://ekonomie.topsid.com/index.php?war=danova_soustava_ceske_republiky>.

K základním konstrukčním prvkům daně patří daňový subjekt, objekt, základ daně, sazba daně, korekční prvky, rozpočtové určení daně, správce daně a podmínky placení. Každé z této oblasti se budeme podrobněji věnovat v teoretické části práce.⁴

Ještě předtím, než se podíváme na základní pojmy, si pro představu znázorníme graficky rozdělení daní do jednotlivých skupin, zejména na dvě velké skupiny. Daně přímé, ve kterých se nachází i naše darovací daň, o kterou nám v této práci jde především a daně nepřímé.

Obr. 1. Členění daní⁵

3.2 Základní pojmy v daňové soustavě

Proto, abychom mohli tématu této práce porozumět, ukotvím tuto práci v teoretické rovině, ve které si vysvětlíme základní pojmy, které jsou v práci zásadní:⁶

- **Poplatník**
Poplatník je daňový subjekt (fyzická nebo právnická osoba), jehož předmět (nebo majetek) je podroben dani.
- **Plátce**
Plátce je daňový subjekt, který je ze zákona povinen odvést do veřejného rozpočtu daň vybranou od jiných subjektů, či sraženou jiným poplatníkům. U daní přímých je často poplatník a plátce ta samá osoba.
- **Správce**

⁴ Vysoká škola ekonomická Praha. Daň a její konstrukční prvky [online]. [cit. 18. 08. 2012]. Dostupné z WWW: <http://nb.vse.cz/~klazar/1vf324/1_prvky_d_techiky.pdf>.

⁵Ekonomie TOPSIDE. Daňová soustava ČR [online]. [cit. 18. 08. 2012]. Dostupné z WWW: <http://ekonomie.topsid.com/index.php?war=danova_soustava_ceske_republiky>.

⁶Ekonomie TOPSIDE. Daňová soustava ČR [online]. [cit. 18. 08. 2012]. Dostupné z WWW: <http://ekonomie.topsid.com/index.php?war=danova_soustava_ceske_republiky>.

Správce daně je příslušný finanční úřad, který kontroluje správnost daňového výpočtu a odvádění daní. Jeho úkolem je uvedenou daň i vymáhat.

- **Předmět**

Předmět daně u daní přímých je nejčastěji příjem, nebo majetek. U daní nepřímých jsou to výrobky, nebo služby. Některé předměty mohou být od daně osvobozeny (např. vývoz zboží je od DPH osvobozen).

- **Základ**

Základ daně je předmět vyjádřený v penězích nebo naturálních jednotkách, z kterých se daň počítá.

- **Sazba**

Sazba daně je vyjádřena jako procenta ze základu daně.

- **Sleva na dani**

Sleva na dani je částka nebo procentní podíl snižující základ daně podle zákonných norem.

- **Zdaňovací období**

Zdaňovací období je takové období, za které je plátcem povinen vypočítat daň a odvést ji. Nejčastěji to bývá v rámci kalendářního roku, nebo hospodářského roku. Nepřímé daně často využívají měsíce, či čtvrtletí.

Některé tyto pojmy jsou pro tuto práci natolik důležité, že jim budou věnovány následující podkapitoly, kde uvedené pojmy budou rozebrány detailněji.

3.3 Rozdělení daní

V předcházející podkapitole jsme si ukázali na obrázku (obrázek č. 1.), jak rozdělujeme daně. V této kapitole se s rozdělením seznámíme podrobněji. Z uvedeného obrázku vidíme základní rozdělení daní na daně přímé a daně nepřímé.

Mezi přímé daně patří takové daně, které jsou vyměřeny jednotlivým poplatníkům, pomocí jeho majetkové, či důchodové situace. Takové daně jsou adresné a přihlíží k majetkové situaci poplatníka. Řadí se mezi ně tyto daně⁷:

- **Daň z příjmu fyzických osob**

Tato daň je odváděna z veškerých příjmů a to jak podnikatelských, tak nepodnikatelských subjektů, a to vždy podle pravidel, které stanovuje příslušný

⁷ MRKÝVKA P., PAŘÍZKOVÁ I., RADVAN M., *Základy finančního práva*. 3. vyd Praha: ARMEX PUBLISHING s.r.o., 2006, 100 s. ISBN 978-80-86795-68-3.

stát. Platba takovýchto daní jde do státního rozpočtu a je přerozdělována například do rozpočtů krajů a obcí.

- Daň z příjmu právnických osob

Pro daň z příjmu právnických osob platí stejné ustanovení, jako pro daň z příjmu fyzických osob.

- Daň z nemovitostí

Předmětem této daně jsou pozemky a stavby, které se nachází na území státu. Do těchto pozemků a staveb patří všechny druhy půdy, budovy, byty, nebytové prostory atd. Platba této daně plyne do rozpočtů obcí.

- Silniční daň

Předmětem silniční daně jsou veškerá motorová silniční vozidla a jejich přípojná vozidla, která jsou používána pro samostatně výdělečné činnosti. Platba této daně plyne do rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury.

- Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí

O tuto daň nám jde v této práci především a budeme se jí nadále velmi detailně zabírat a to jak v prostředí našeho státu, tak i ve vybraných státech v Evropě. Předmětem této daně je nabytí majetku děděním, darováním nebo převodem na základě právního úkonu. Platby těchto daní plynou do státního rozpočtu.

Jelikož se budeme nadále věnovat jen dani darovací, zmíním v této části práce i o dani dědické a dani z převodu nemovitostí. Daň dědická je první daní, zmíněných v jejich společném zákoně. Jedná se o nepravidelnou daň, placenou pouze v případě bezúplatného přechodu majetku v důsledku smrti zůstavitele. Spolu s ostatními daněmi občanskoprávních úkonů je upravena zákonem č. 357/1992 Sb.⁸ Celý výnos daně dědické, vlastně podobně jako u ostatních transferových daní, plyne do státního rozpočtu. Daň dědická je uplatňována v každém případě, kdy dědic je bez protihodnoty obohacen a dochází tak k jeho zvětšení majetku.⁹ Nastávají dva druhy možného dědění a to dědictví podle zákona a dědictví podle závěti. Poplatníkem této daně je každý dědic, který někdy nabyt tímto způsobem majetek. Předmětem této daně jsou nejčastěji byty, nebytové prostory, pozemky atd.). Ať už se jedná o movitý, či nemovitý majetek,

⁸ Česko (Československo). Zákon č. 357 ze dne 5. května 1992, o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupný také z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-o-dani-dedicke-dani-darovaci-a-dani-z-prevodu-nemovitosti-634.html>>.

je daň bez rozdílu a ohledu na státní občanství a bydliště zůstavitele vybírána. Základem daně je cena majetku, určená v dědickém řízení, od které se odečítají jednotlivé dluhy, které na dědice společně s dědictvím mohly přejít. Stanovení ceny probíhá na základě dědického majetku a je určená v dědickém řízení a je to obecná hodnota dědictví uvedená v zápise u soudu. Rozhodující hodnota děděného majetku je ke stavu v den úmrtí zůstavitele.

Sazba daně je klouzavě progresivní, závisí na poměru mezi zůstavitelem a nabyvatelem a je ovlivněna velikostí děděného majetku. Minimální výše daně činí 100 Kč. Daňové přiznání o nabytí dědictví se podává na příslušný daňový úřad, na svého správce, nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy pravomocně skončilo dědické řízení.

Druhou ještě neprobíranou daní je daň z převodu nemovitostí.¹⁰ V zákoně je řazena jako poslední a tedy třetí daň. Její název napovídá, že jejím úkolem je danit transfery nemovitostí mezi živými osobami. Výnos této daně je podstatně vyšší, než daň dědická a daň darovací. Nicméně poslední roky se postupně snižuje její sazba. Výnos z této daně je opět celý vnášen do státního rozpočtu. Vzhledem k tomu, že se na první pohled nejedná o bezúplatné nabytí majetku, jako v předcházejícím případě, je sazba daně celkově nižší, než u předcházejících případů. Poplatníkem v této dani je převodce nemovitosti, jinými slovy prodávající, který je příjemcem úplaty. Nabyvatel v tomto případě funguje na pozici ručitele. Předmětem daně z převodu nemovitostí jsou úplatné přechody a převody, tedy vlastnictví k nemovitostem. O převod se jedná ve chvíli, kdy existuje kupní, nebo převodní smlouva a obě strany souhlasili svými souhlasnými projevy vůle s druhou smluvní stranou. Jestliže je nemovitost nabyta rozhodnutím správního orgánu nezávisle na vůli vlastníka, jedná se o přechod do vlastnictví. Základem daně je cena zjištěná podle zákona o oceňování majetku, tedy zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů.¹¹ Cena je zjišťována vždy ke dni nabytí nemovitosti, tedy ke dni zápisu do katastru, respektive vlastnického práva a jeho vložení do katastru nemovitostí. Existuje řada tzv. osvobození od daně z nemovitostí a takové případy jsou vyjmenovány v § 20 výše zmíněného zákona. Pro příklad uvedu bezúplatné nabytí a poskytnutí majetku Českou republikou, převody a

⁹ MÁCHA P., *Dědění, darování a převádění nemovitostí v praxi*. 1. vyd Praha: NEWSLETTER PRAHA, 1999, 302 s. ISBN 80-85985-41-1.

¹⁰ MÁCHA P., *Dědění, darování a převádění nemovitostí v praxi*.

¹¹ Česko. Zákon č. 151 ze dne 17. června 1997, o oceňování majetku a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupný také z WWW: [http://www.zakonycr.cz/seznamy/151-1997-sb-zakon-o-ocenovani-majetku-a-o-zmene-nekterych-zakonu-\(zakon-o-ocenovani-majetku\).html](http://www.zakonycr.cz/seznamy/151-1997-sb-zakon-o-ocenovani-majetku-a-o-zmene-nekterych-zakonu-(zakon-o-ocenovani-majetku).html).

přechody vlastnictví do nemovitostí akciových společností, s plnou majetkovou účastí, přechody a převody majetku pozemkového fondu České republiky atd.

Sazba daně z nemovitostí je lineární, bez ohledu zařazení poplatníka do skupin. Daň je splatná ve lhůtě pro podání nového daňového přiznání. Nejpozdější termín, ve kterém poplatník musí daňové podání podat na finanční úřad, je od nabytí plus tři následující měsíce. Opět je spodní hranicí 100 Kč, po tuto částku se částka po poplatníkovi nevyžaduje. Nicméně je nutné i přes to podat daňové přiznání.

Mezi daně nepřímé, které jsou placeny a vybírány v cenách zboží (a které nezohledňují osobní situaci poplatníka) řadíme tyto daně¹²:

- Daň z přidané hodnoty

U této daně se zdaňuje hodnota přidaná zpracováním a je rozdílem mezi tržní cenou výrobku a cenou nakupovaných surovin. Platba této daně plyne do státního rozpočtu a poté do rozpočtů krajů a obcí.

- Spotřební daně

Spotřební daň je cíleně uvalována na úzkou skupinu výrobků (např. cigarety, alkohol atd.). Platby z této daně plynou do státního rozpočtu.

- Ekologické daně

Mezi ekologické daně řadíme například daň ze zemního plynu a dalších plynů, daň z pevných paliv a daň z elektřiny. Plátcem této daně je dodavatel, který na daňové území plyn, pevná paliva či elektřinu dodal.

3.4 Historie daně darovací

Hlavním tématem této práce je daň darovací. V této kapitole se podíváme na to, jak se daň darovací a daně obecně vyvíjely v historii až po současnost. Daně se objevily v podstatě současně se vznikem prvních státních útvarů již ve starověku. Jejich podobou byly nepravidelné poplatky vybírané jako zdroj na pokrytí válečných výdajů. Základem daňových systémů bylo vlastnictví majetku, půdy.¹³ Velmi propracovaným systémem daní se mohlo pochlubit zejména starověké Řecko, kde se kromě daní nepřímých platily i daně přímé a to dle výše poplatku. Zajímavostí jistě je, že přímé daně byly nepovinné a jejich placení bylo otázkou cti každého daného občana. V Egyptě měla stěžejní úlohu daň z pozemků, která tvořila nejrozsáhlejší příjem do státní pokladny. V Římě naopak

¹² MRKÝVKA P., PAŘÍZKOVÁ I., RADVAN M., *Základy finančního práva*.

¹³ RADVAN M., *Zdanění majetku v Evropě*. 1. vyd Praha: C. H. Beck, 2007, 385 s., ISBN978-80-7179-563-6.

hlavním zdrojem do státní kasy byly příjmy z dobytých provincií. Mezi další daně placené v Římě se řadila daň z majetku, zejména pozemků.

V počátcích feudální společnosti měly daně větší význam pouze jako zdroj financování válek a budování obrany proti nepříteli. Teprve od 12. století začaly vznikat nové druhy daní, které začínaly mít častěji podobu peněžní (v dřívějších obdobích byla častá platba v naturáliích místo peněz) a pomalu ustávala jejich nahodilost a začal se objevovat pravidelný systém v placení. Nejvýznamnější daní ve středověku byla stále daň z pozemků.

Období novověku bylo silně ovlivněno tehdejšími mocnostmi a nejvýznamnějšími zeměmi tehdejší doby a to Francií a Anglií. Po roce 1788, kdy proběhla v těchto zemích velká daňová reforma, jejíž největší význam spočíval v procesní změně výběru daní v podobě tzv. kanceláří přímých daní¹⁴, začaly vznikat nové typy daní a to například daň z nemovitostí, pozemková daň a domovní daně. Některé daně již existovaly v určité podobě v dřívějších dobách, ale v průběhu reformy se podstatně změnily. Cílem reformy bylo samozřejmě stabilizovat oblast daní a zvednout daňové příjmy do státní kasy. Znakem této doby je i rychlý rozvoj soupisu půdy, dnes známého jako katastr nemovitostí, který výše zmíněným reformám velmi pomáhal.

Pokud se ve stručnosti podíváme na vývoj danění na území České republiky tak zjistíme, že první majetkové daně se na našem území objevily ve 12. století a šlo o daně z obdělávaných pozemků a daně z městských domů.¹⁵ První ucelená daňová soustava na našem území vznikla před nástupem Habsburků na trůn, tedy před rokem 1526. Kromě osob podléhal dani i obecní majetek královských, panských a rytířských měst, klášterů a duchovenstva. V roce 1748 byl sestaven tzv. revisitační katastr, který popisoval veškerou poddanskou půdu v dělení podle jakosti a rozlohy. Pozemkové dani pak byla podrobena nejen půda, ale i chmelařství, chov dobytka apod. Technickou jednotkou v katastru se stala usedlost. V dalších obdobích se ukázaly změny z doby osvícenské natolik životaschopné, že nebylo potřeba výraznějších změn. Výjimkou z výše uvedeného tvrzení byla reforma pozemkové daně z roku 1817 (a s tím spojený znik všeobecného stavebního katastru) a znovuzavedení domovní daně v roce 1820.

Po vzniku samostatného Československa bylo po roce 1918 potřeba sjednotit daňový systém v novém státě. Povedlo se to až roku 1927 ve formě zákona o přímých daních. V následujících letech vznikalo velké množství různých daní, význam daní

¹⁴ RADVAN M., *Zdanění majetku v Evropě*.

¹⁵ RADVAN M., *Zdanění majetku v Evropě*.

z nemovitostí a pozemků drobně poklesl, respektive bylo zavedeno mnoho jiných daní, jako například daň z bytů, daň z motorových vozidel, daň ze psů apod. Nejdůležitějším obdobím vývoje je pro nás ale vývoj po roce 1989.

Od roku 1989 vznikla, nebo byla přejata z minulosti, řada zákonů, které více či méně s tématem této práce souvisejí. Jedním z nich je například zákon č. 146/1984 Sb. o notářských poplatcích¹⁶, na jehož základě byly vybírány notářské poplatky z převodů nebo přechodu vlastnictví k nemovitostem, za nabytí majetku úmrtím občana a za bezúplatné nabytí majetku.

Zákon č. 146/1984 Sb., o notářských poplatcích

V rámci tohoto zákona, jak již bylo zmíněno, byly zpoplatněny notářské poplatky za činnost státních notářství, což se našeho tématu úzce dotýkalo a to zejména proto, že byly poplatky vybírány:

- za úplatné z převodu nebo úplatné přechodu vlastnictví k nemovitostem.
- za úplatné z práva osobního užívání pozemku.
- za bezúplatné nabytí majetku usmrcením občana.
- za bezúplatné nabytí majetku.

Tyto poplatky byly vybírány státním notářstvím a státní notářství, bylo subjektem podléhajícím schválení soudu. Poplatníkem byl ten, kdo žádal o provedení notářského úkonu nebo ten, v jehož zájmu státní notářství bez návrhu notářský úkon provádělo, stát, rozpočtové a příspěvkové organizace a státní fondy byly od těchto poplatků osvobozeny. Pro základní představu o tomto zákoně to postačí, daleko důležitější pro nás ale v tuto chvíli je zákon 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí.¹⁷ Tento zákon i přes časté úpravy platí dodnes. Prošel ovšem množstvím novel.

Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí.¹⁸

¹⁶ Československo. Zákon č. 146 ze dne 18. prosince 1984, o notářských poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupný také z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-ceske-narodni-rady-o-notarskych-poplaccich-10015.html>>.

¹⁷ Česko (Československo). Zákon č. 357 ze dne 5. května 1992, o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupný také z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-o-dani-dedicke-dani-darovaci-a-dani-z-prevodu-nemovitosti-634.html>>.

¹⁸ Česko (Československo). Zákon č. 357 ze dne 5. května 1992, o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupný také

Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí je spojena se změnou vlastníka a postihuje tak nabytí majetku novým vlastníkem a jeho převod, respektive přechod dosavadního na nového vlastníka. Často jsou tyto daně nazývány společně jako tzv. „trojdaň“.¹⁹ Vzhledem k tomu, že nás pro tuto práci zajímá pouze daň darovací, budeme se jí v následující kapitole na úkor ostatních dvou daní věnovat. Úplně znění zákona je samozřejmě možné shlédnout na webových stránkách, na které se odkazují v poznámce pod čarou, nicméně velmi zdařilou publikací, kde je celý zákon taktéž uveden i s komentáři autora k výkladu zákona je publikace „Daň darovací“ od V. Pelce.²⁰

3.5 Daň darovací²¹

Darovací daň řadíme do daně přímé (při rozdělení daní v předcházejících kapitolách jsem tuto daň záměrně přeskočila, abych se jí teď mohla věnovat v jednom souvislém bloku), u které je plátcem shodný s poplatníkem a daňovými subjekty jsou fyzické a právnické osoby. O dani darovací můžeme říct, že je transferovou (tedy že postihuje transfer majetku), je jednorázovou (nepravidelnou), jelikož je aktuální vždy, dochází-li jednorázově ke změně majitele. Je povinnou, zákonem stanovenou a vymezenou platbou do veřejného rozpočtu (státního rozpočtu). Její zvláštností je, že se neopakuje. Daň darovací je neúčelová, tedy není přesně určeno, na co jsou příjmy z této daně určeny.

Ještě než se podíváme na detaily darovací daně, přiblížíme si podobnost daně darovací s dalšími zákony. Stejně jako pro daň dědickou jsou shodná pro daň darovací některé osvobození. Podstata převodu a darování je vlastně velmi podobná. Majetek v obou případech přechází do vlastnictví jiné osoby, než té, která ho do této chvíle vlastnila. V tuto chvíli je nepříliš důležitý, zda daná osoba, která daruje majetek, žije, nebo ne. Důležitý u darovací daně je fakt, že oba typy daní (tedy dědická i darovací) mohou obsahovat prvky osobnostního zdanění, například použije-li se sazba na sumu darů u jednoho obdarovaného (tzv. kumulativní daň)²². Na daň darovací je však třeba nahlížet i z trochu jiného úhlu pohledu, než jsme to doposud dělali. Darovací dar nemusí nutně vzniknout darováním nějakého majetku, ať už movitého, či nemovitého.

z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-o-dani-dedicke-dani-darovaci-a-dani-z-prevodu-nemovitosti-634.html>>.

¹⁹ RADVAN M., *Zdanění majetku v Evropě*.

²⁰ PELC V., *Daň darovací. Komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, 255 s., ISBN 978-80-7400-147-5.

²¹ PELC V., *Daň darovací. Komentář*.

²² RADVAN M., *Zdanění majetku v Evropě*.

Bezúplatného nabytí majetku v rámci právního úkonu je totiž možné dosáhnout i například prominutím dluhu. Fyzicky tedy neproběhne žádný „dar“, ovšem podmínky pro darovací daň byly splněny. Zrovna tak je možné obdobnou situaci zažít pomocí postoupení pohledávky, majetkovým prospěchem získaným v důsledku bezúročné půjčky, výpůjčkou atd.

Je praxí několika států, že daň dědickou a daň darovací natolik spojují, že například hodnotu majetku darovaného tři roky před smrtí zůstavitele zahrnují do nákladu daně dědické. Příkladem takovýchto států je např. Chile, Japonsko, Jamajka apod.²³ Jsou to sice státy mentalitou podstatně odlišné od naší, ale rozhodně je to zajímavý postoj k dané věci. Z hlediska daňové spravedlnosti je nutné správně určit okamžik proběhnuvšího darovacího procesu.

Pokud se podíváme na darovací daň jako na zdroj peněžních prostředků pro státní aparát, tak ačkoli je meziroční nárůst příjmů z daně darovací pravidlem, z globálního hlediska se jedná o velmi drobnou částku s naprosto minimálním významem. Díky úpravě zákona č. 357/1992 Sb. se očekával pokles vybraných prostředků (osvobození od daně v rámci I. a II. skupiny), ovšem díky novele z 1. 1. 2011, kdy se předmětem daně stalo i bezúplatné nabytí povolenek na emise skleníkových plynů, byl výnos daně darovací o 4 141 mil. Kč vyšší. Celkově tak výnosy z daně darovací tvoří 36,5 % z celkových výnosů majetkových daní.²⁴ Přehled vybraných finančních prostředků za daň darovací nalezneme v následující tabulce.

Tab. 1. *Vývoj daňových příjmů z daně darovací v České republice 2007-2011*²⁵

(v mil. Kč)

Daň darovací							
Rok	2007	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Daňové inkaso	692	345	162	138	4 279	3 100,7	4 141
Předepsáno	720	299	157	137	4 269	3 116,1	4 132
Výtěžnost (%)	96,1	115,4	109,5	100,7	100,2	-	-

V porovnání s EU je podíl darovací daně v celkových příjmech vyšší než v ČR. Je to dáno našimi nízkými sazbami a také velkými daňovými úniky, které se u nás

²³ RADVAN M., *Zdanění majetku v Evropě*.

²⁴ Ministerstvo financí ČR. Informace o činnosti daňové zprávy ČR za rok 2011 [online]. [cit. 01. 11. 2012]. Dostupné z WWW: < http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Priloha-1_Informace_o_cinnosti_Danove_spravy_CR_za_rok_2011_pdf.pdf>.

²⁵ Ministerstvo financí ČR. Informace o činnosti daňové zprávy ČR za rok 2011 [online]. [cit. 01. 11. 2012]. Dostupné z WWW: < http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Priloha-1_Informace_o_cinnosti_Danove_spravy_CR_za_rok_2011_pdf.pdf>.

odehrávají. Daň darovací má samozřejmě spoustu svých odpůrců, jejichž argumenty by tu ke správnému a celistvému pochopení měly zaznít:²⁶

- zdaněním darování dochází k minimálně druhému zdanění příjmů
- jde o de-motivační daň, neboť nutí k „projídání“ majetku a nikoli k jeho schraňování
- poměr cena a výkon je na dani darovací vidět zejména. Celý proces daně darovací vyžaduje jistou dávku nasazení a je to spojeno s náklady na vyřízení celé záležitosti, přitom výsledný efekt pro stát není nijak závratný

Na základě výše zmíněných argumentů došlo již v řadě států ke zrušení darovací daně. Pro představu se jedná z Evropských zemí o Albánii, Estonsko, Island, Itálie, Kypr, Litvu, Lotyšsko, Maltu, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Švédsko, Ukrajina a Velká Británie. Jak je vidět z uvedených zemí, mnoho států se přiklonilo na stranu darovací daň zrušit úplně. Nicméně, ať je na výše zmíněných argumentech něco pravdy, či nikoli, daň darovací je realitou našeho daňového aparátu v ČR, a proto je více než vhodné se o ní dozvědět co nejvíce užitečných informací.

3.6 Předmět daně

Předmět daně je do podrobností rozebírán v zákoně č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí (dále jako ZDD – zjednodušeně zákon o dani darovací), přesněji v paragrafu č. 6.²⁷

Předmětem daně darovací v ČR je bezúplatné nabytí majetku na základě právního úkonu, a to jinak než smrtí zůstavitele. Majetkem, který může být předmětem darovací daně, mohou být:

- nemovitosti a movitý majetek.
- jiný majetkový prospěch.

Podle zákona jde tedy o převod majetku, ke kterému dochází buď zcela, nebo částečně bezúplatně. Jinými slovy to znamená, že se dárci coby osobě, co poskytla majetek, nedostává ekvivalentního plnění. Právě podstata bezúplatné formy lidí darovací daň od daně z převodu nemovitostí, kde se jedná o úplatný převod nemovitosti. Podstatnou součástí darovací daně je fakt, že se jedná o převod majetku mezi živými

²⁶ RADVAN M., *Zdanění majetku v Evropě*.

²⁷ Česko (Československo). Zákon č. 357 ze dne 5. května 1992, o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupný také z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-o-dani-dedicke-dani-darovaci-a-dani-z-prevodu-nemovitosti-634.html>>.

osobami, což opět tvoří rozdíl proti dani dědické, kde se jedná o převod majetku v souvislosti s úmrtím původního majitele. Právním úkonem, kterým dochází k bezúplatnému nabytí majetku, je nejčastěji darovací smlouva. K darování je možné dojít i například v souvislosti s darováním bezúročných půjček peněz.

ZDD pro předmět daně používá označení „majetek“. Nejčastěji slovo majetek vymezujeme jako nemovitost, movitý majetek a jiný majetkový prospěch. Pod pojmem movitý majetek si nejčastěji můžeme představit např. cenné papíry, peněžní prostředky, pohledávky, majetková práva a jiné majetkové hodnoty. Předmětem daně je vždy bezúplatný převod majetku v rámci ČR, dani podléhají ovšem i případy bezúplatného převodu majetku do zahraničí. Jedná se o takové situace, kdy majetek je darován z ciziny do tuzemska, nebo z tuzemska do ciziny, ale může se jednat o případy darování majetku v cizině, nebo pořízení majetku v cizině z prostředků, které byly v cizině darovány a následné přivezení majetku do tuzemska. Naopak předmětem darovací daně není majetek, který byl v cizině darován a také tam spotřebován.²⁸

Ve většině evropských států, z našich vybraných například ve Francii, Německu a Rakousku se platí darovací daň v situaci, že má dárce, či obdarovaný bydliště na území daného státu, případně bez ohledu na bydliště je to v takovém případě, jedná-li se o nemovitost nacházející se na území daného státu. Naopak jsou státy, kde zdanění podléhá veškerý majetek nacházející se na území daného státu a převody majetků, nacházejících se v zahraničí, má-li dárce trvalé bydliště v daném státu. Příkladem takového systému je Velká Británie.

V České republice darovací dani nepodléhají tato plnění:²⁹

- plnění nebo bezúplatné převody majetku na základě povinnosti stanovené právním předpisem.
- důchody vyplácené na základě smlouvy o důchodu.
- bezúplatná nabytí majetku, která jsou příjmem a jsou předmětem daně z příjmů, podle zvláštního předpisu, nebo bezúplatná nabytí majetku, která jsou předmětem daně dědické.
- dotace, příspěvky a podpory ze státního rozpočtu, z rozpočtu územních samosprávních celků, státních fondů nebo jiných peněžních fondů státu nebo

²⁸ MÁCHA P., *Dědění, darování a převádění nemovitostí v praxi*.

²⁹ Česko (Československo). Zákon č. 357 ze dne 5. května 1992, o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupný také z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-o-dani-dedicke-dani-darovaci-a-dani-z-prevodu-nemovitosti-634.html>>.

územních samosprávních celků, jakož i z veřejných rozpočtů a jiných peněžních fondů cizího státu. To se netýká peněžních fondů spravovaných podnikatelskými subjekty.

- prostředky poskytnuté pojišťovnami na zábranná opatření a prevenci.
- prostředky poskytované z rozpočtu EU nebo z Národního fondu.

Nabývá-li spoluvlastník při zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví bezúplatně více, než činila hodnota jeho podílu před zrušením a vypořádáním podílového spoluvlastnictví, předmětem daně darovací je bezúplatné nabytí majetku nad tuto hodnotu. Podílem spoluvlastníka se přitom účely daně darovací rozumí souhrn hodnot všech jeho podílů na majetku, který je předmětem vypořádání.³⁰

3.7 Subjekt daně

Poplatníkem daně darovací je nabyvatel, při bezúplatném poskytnutí majetku fyzickou osobou, která má trvalý pobyt v tuzemsku, nebo právnickou osobou, která má sídlo v tuzemsku, fyzické osobě, která nemá trvalý pobyt v tuzemsku, nebo právnické osobě, která nemá sídlo v tuzemsku, je poplatníkem darovací daně vždy dárce. Není-li dárce poplatníkem, je ručitelem.³¹

U darovací daně dárce ručí za daň. Jinými slovy je možné říct, že pokud není možné z nějakých důvodů daň vymoci od nabyvatele, je úkolem finančního úřadu daň vymáhat od dárce.

3.8 Základ daně

Tímto tématem se zabývá §7 zákona č. 357/1992 Sb. Základem daně se myslí cena bezúplatně převedeného majetku, který jako takový je předmětem darovací daně. Pokud se budeme zabývat otázkou, jaká je cena daného majetku, vše se zjišťuje podle zákona č. 151/1997 Sb. o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů.³² U majetku movitého vycházíme obvykle z ceny, která by byla dosažena standardním prodejem

³⁰ Podnikatel.cz. Zákon o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí [online]. [cit. 18. 08. 2012]. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-c-357-1992-sb-o-dani-dedicke-dani-darovaci-a-dani-z-prevodu-nemovitosti/cele-zneni/>>.

³¹ Podnikatel.cz. Zákon o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí [online]. [cit. 18. 08. 2012]. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-c-357-1992-sb-o-dani-dedicke-dani-darovaci-a-dani-z-prevodu-nemovitosti/cele-zneni/>>.

³² Česko (Československo). Zákon č. 357 ze dne 5. května 1992, o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupný také z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-o-dani-dedicke-dani-darovaci-a-dani-z-prevodu-nemovitosti-634.html>>.

majetku v daném státu. Je možné užívat i jiný způsob zjišťování ceny, např. nákladový, výnosový, porovnávací, podle jmenovité hodnoty, kursové hodnoty, účetní hodnoty nebo pomocí sjednané ceny. Základ daně se ve všech zemích Evropy určuje z tržní hodnoty majetku.

Pokud je předmětem darovací daně v ČR jiný majetkový prospěch, jehož obsahem je opětuující se plnění na dobu neurčitou, na dobu života či dobu delší pět let, je obvykle cenou pětinasobek ceny ročního plnění. Pro účely stanovení základu darovací daně v ČR se počítá cena movitého majetku nabytého darováním od totožného dárce stejným obdarovaným v průběhu až dvou po sobě následujících kalendářních let. Důvod, proč je takovéto ustanovení implementováno do zákona, je vcelku jednoduchý. Cílem zákonodárců je zamezit dárce darovat majetek po částech a tím se vyhnout placení darovací daně.

Základem daně darovací je cena majetku, který je předmětem této daně, snižená o:³³

- prokázané dluhy a cenu jiných povinností, které se váží k předmětu daně
- cenu majetku osvobozeného podle tohoto zákona od daně darovací
- clo a daň placené při dovozu v případě, že se jedná o movité věci darované nebo dovezené z ciziny

Základem daně u bezúplatných nabytých povolenek je průměrná tržní hodnota povolenky na emise skleníkových plynů k 28. únoru příslušného kalendářního roku vynásobená počtem bezúplatně nabytých povolenek k výrobě elektřiny pro příslušný kalendářní rok. Průměrnou tržní hodnotu povolenky na emise skleníkových plynů příslušného kalendářního roku zveřejní Ministerstvo životního prostředí způsobem umožňující dálkový přístup.³⁴

3.9 Sazba daně

V ČR je výše sazby daně závislá na dvou aspektech:

- příbuzenský či jiný vztah poplatníka k dárce.
- výši základu daně.

³³ Česko (Československo). Zákon č. 357 ze dne 5. května 1992, o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupný také z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-o-dani-dedicke-dani-darovaci-a-dani-z-prevodu-nemovitosti-634.html>>.

³⁴Podnikatel.cz. Zákon o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí [online]. [cit. 18. 08. 2012]. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-c-357-1992-sb-o-dani-dedicke-dani-darovaci-a-dani-z-prevodu-nemovitosti/cele-zneni/>>.

Pro účely výpočtu daně darovací jsou osoby zařazeny do tří skupin, vyjadřujících vztah poplatníka k zůstaviteli, dárci (obdarovanému) nebo nabyvateli (převodci). Příbuzenským vztahům vzniklým narozením jsou na roveň postaveny vztahy založené osvojením. Do první skupiny patří manželé a příbuzní v řadě přímé, tzn. děti a jejich potomci, rodiče, prarodiče atd. Díky výše zmíněnému sem patří i osvojitelé, osvojení a jejich potomci. Do druhé skupiny patří příbuzní v řadě pobočné a to sourozenci, synovci, neteře, strýčkové a tety, manželé dětí, děti manžela, manželé rodičů a osoby, které s nabyvatelem nebo dárcem žily po dobu alespoň jednoho roku před převodem majetku. Do třetí skupiny řadíme ostatní fyzické a právnické osoby.

Osoby první a druhé skupiny jsou od darovací daně osvobozeny. Pro osoby ve třetí skupině platí následující obrázek tabulky výpočtu sazby daně

Obr. 2. Výpočet sazby daně pro III. skupinu³⁵

Základ daně (Kč)		Výše daně
od	do	
0	1 000 000	7%
1 000 000	2 000 000	70 000Kč a 9% ze základu přesahujícího 1 mil. Kč
2 000 000	5 000 000	160 000Kč a 12% ze základu přesahujícího 2 mil. Kč
5 000 000	7 000 000	520 000Kč a 15% ze základu přesahujícího 5 mil. Kč
7 000 000	10 000 000	820 000Kč a 18% ze základu přesahujícího 7 mil. Kč
10 000 000	20 000 000	1 360 000Kč a 21% ze základu přesahujícího 10 mil. Kč
20 000 000	30 000 000	3 460 000Kč a 25% ze základu přesahujícího 20 mil. Kč
30 000 000	40 000 000	5 960 000Kč a 30% ze základu přesahujícího 30 mil. Kč
40 000 000	50 000 000	8 960 000Kč a 35% ze základu přesahujícího 40 mil. Kč
50 000 000	a více	12 460 000Kč a 40% ze základu přesahujícího 50 mil. Kč

U opakovaného darování movitého majetku týměž dárcem témuž nabyvateli v průběhu dvou po sobě jdoucích kalendářních roků je základ daně tvořen součtem cen takových darů, přičemž pokud byla daň darovací z nabytí majetku v tomto období již vyměřena, započítá se na daň vyměřenou při opakovaném nabytí majetku.³⁶ Základ

³⁵ Finance.cz. Daň darovací – sazba daně [online]. [cit. 20. 08. 2012]. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/dane-a-mzda/majetkove-dane/dan-darovaci/sazby-dane/>>.

³⁶ BRYCHTA I., RYTÍŘOVÁ L., *Tabulky a informace pro daně a podnikání 2012*. 8. vyd. Brno: DATEV, 2012, 440 s., ISBN978-80-7357-729-2.

daně se zaokrouhluje na celé stokoruny nahoru a daň na celé koruny nahoru.

3.10 Poplatníci daně darovací

Poplatníkem je ve většině případů nabyvatel (obdarovaný), tedy ta osoba, která je nabytím majetku obohacena. Není důležité, zda jde o osobu fyzickou, či právnickou. Jde-li o disponování s majetkem s vazbou v zahraničí, je poplatníkem daně darovací v případech, kdy jde o darování směrem do ciziny dárce. V případě, že jde o majetek pořízený v cizině z prostředků darovaných nabyvateli v cizině, pokud je majetek dovezen do tuzemska, je poplatníkem fyzická osoba, tedy občan ČR, popřípadě osoba právnická se sídlem v ČR. Pokud se výše zmíněný případ týká fyzické osoby – cizince, je poplatníkem pouze tehdy, je-li jeho pobyt na našem území trvalý, či dlouhodobý. Z tohoto výše zmíněného nastavení je jasně vyzorovatelné, že snahou našich zákonodárců bylo systém nastavit tak, aby poplatníkem darovací daně byla vždy osoba, která je na území ČR a je tak dostupná správci (správci bude věnována jedna z dalších kapitol). Správce daně totiž nemá právo podnikat jakékoli kroky mimo oblast své působnosti, proto by nemohl požadovat daň po někom, kdo se nenalézá na území ČR. Jednou z možných variant, jak se dá v takovémto případě postupovat je uzavření příslušné mezinárodní smlouvy s daným jiným státem o vzájemné výpomoci v obdobných situacích vymáhání daní po osobách, které se trvale zdržují v jiném státu.

Může nastat situace, že je obdarovaných osob více najednou. Poté je na každém jednotlivém obdarovaném, aby dar vykázal a každý sám za sebe podal darovací daň. Jde-li o bezúplatné nabytí majetku do společného vlastnictví, například v případě manželství a to na základě darovací smlouvy, pak platí, že každý z manželů je daňovým poplatníkem, jelikož do společného jmění manželů nespádají žádné dary a to ani dary svatební. Tento fakt je mnohdy velmi překvapivý pro spoustu manželských párů. Může nastat situace, kdy jedna obdarovaná osoba získá dary od několika dárců najednou a ti jsou zároveň spoluvlastníky věci. Výsledná daňová povinnost je poté složena přesně z tolika částí, kolik bylo darováno darů a k tomu je třeba u každého daru respektovat zařazení poplatníka do příslušné skupiny, které byly uvedeny v předcházející kapitole.

Přímo ze zákona vzniká dárci povinnost ručit za darovaný majetek a v případě, že obdarovaný nesplní svou daňovou povinnost, je nucen závazku dostát dárce, jako ručitel. Proti tomuto ustanovení se ale postavil Nejvyšší správní soud v Brně, který ve svém rozsudku č. j. 6 Afs 4/2004-70 ze dne 25. 7. 2005 konstatoval, že: „povinnosti správce daně v postavení věřitele vymáhajícího daňový nedoplatek na ručiteli se řídí

výlučně normami upravujícími postup při správě daní a poplatků; aplikace předpisů práva soukromého by mohla přicházet v úvahu, jen pokud by tak norma upravující správu daní a poplatků výslovně stanovila³⁷. Na tento výsledek pak zákonodárci zareagovali provedenou změnou institutu daňového ručení. Bylo stanoveno, že správce daně je oprávněn vyzvat ručitele k úhradě daňového dluhu pouze tehdy, nebude-li doplatek uhrazen dlužníkem, i když byl dlužník o nedoplatku upozorněn a nebyl uhrazen ani při vymáhání a pokud není zřejmé, že bude vymáhání bezvýsledné.”

3.11 Korekční prvky daně

V ZDD je přesně uvedeno, kdo může být v případě bezúplatného nabytí majetku osvobozen od darovací daně. Takovéto osvobození je vázáno na poplatníka, nebo na druh majetku, ve výjimečných případech je to kombinace obou případů.

Osvobození majetku vážící se na osobu poplatníka se dle české úpravy jedná o bezúplatné nabytí majetku³⁸:

- Českou republikou, jakož i bezúplatné poskytnutí majetku Českou republikou.
- územními samosprávnými celky, jimi zřízenými příspěvkovými organizacemi a dobrovolnými svazky obcí.

Osvobození konkrétního majetku od darovací daně se dle české úpravy může jednat o³⁹:

- Příležitostná bezúplatná nabytí movitého majetku a jiného majetkového prospěchu, jehož hodnota nepřevyšuje 3.000,- Kč.
- Bezúplatné nabytí majetku na humanitární nebo charitativní účely, v souvislosti s výkonem dobrovolnické služby a z veřejných sbírek.
- Vydání majetku podle restitučních předpisů.

3.12 Správce daně

³⁷ Česko. Ústavní soud. Nález Ústavního soudu č. 6 Afs 4/2004 – 70 [ze dne 18. září 2003]. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. Dostupný také z WWW: <http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2004/0004_6Afs_0400070A_prevedeno.pdf>.

³⁸ Česko (Československo). Zákon č. 357 ze dne 5. května 1992, o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupný také z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-o-dani-dedicke-dani-darovaci-a-dani-z-prevodu-nemovitosti-634.html>>.

³⁹ Česko (Československo). Zákon č. 357 ze dne 5. května 1992, o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupný také z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-o-dani-dedicke-dani-darovaci-a-dani-z-prevodu-nemovitosti-634.html>>.

Místně příslušným správcem daně je finanční úřad dané lokality, dle zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů⁴⁰. Lhůta pro dodání daňového přiznání je v případě daně darovací 30 dnů ode dne, kdy došlo k bezúplatnému nabytí movitého majetku. Pokud byla předmětem daně nemovitost nebo právo shodné s věcným břemenem, pak do 30 dnů ode dne doručení smlouvy o převodu daňovému subjektu. Pokud je obdarovaným právnická osoba zřízená k zabezpečování činnosti v oblasti kultury, výchovy a ochrany dětí, nadace, politická strana, nebo hnutí či fyzická osoba provozující zdravotnické zařízení či podobné zařízení, je povinna podat daňové přiznání do 30 dnů od uplynutí kalendářního roku, ve kterém majetek nabyla.⁴¹

Součástí každého daňového přiznání daně darovací je ověřený dopis, nebo alespoň ověřená kopie smlouvy, pokud se jedná o nemovitost pak i znalecký posudek o ceně. Speciálním případem, kdy se takový znalecký posudek nevyžaduje je, pokud se jedná o nabytí pozemku bez stavby, či bez trvalého travního porostu. Samozřejmostí je fakt, že osvobození od podávání daňového přiznání jsou osoby zařazené v I. a II. skupině, nebo je-li dárce zástupcem cizího státu na území ČR, nebo je-li dárce jiný členský stát EU, územní celek samosprávy, jeho příspěvková organizace, dobrovolný svazek obcí apod. Daňové přiznání se nepodává ani v případě, že jsou předmětem darovací daně věci osobní potřeby, nebo je-li předmětem darovací daně nabytí majetku pod 3.000 Kč. Stejně tak je od darovací daně osvobozen takový majetek, který je darován na humanitární, nebo charitativní účely.

3.13 Zvláštní případy darování ve vztahu k darovací dani⁴²

Kromě příkladů darování uvedených v předchozích kapitolách mohou nastat i zvláštní případy darování ve vztahu k darovací dani. Mezi tyto speciální případy darování můžeme zařadit například:

- bezúplatné zřízení věcného břemene bez toho, aby došlo k darování nemovitosti
- při darování, kdy je bezúplatně zřízeno věcné břemeno třetí osobě (odlišné osobě od dárce)
- bezúplatné postoupení pohledávky (řídí se obchodním zákoníkem)

⁴⁰ Česko (Československo). Zákon č. 531 ze dne 21. prosince 1990, o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupný také z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-ceske-narodni-rady-o-uzemnich-financnich-organech-11361.html>>.

⁴¹ RADVAN M., *Zdanění majetku v Evropě*.

⁴² MÁCHA P., *Dědění, darování a převádění nemovitostí v praxi*.

- majetkový prospěch z uzavření smlouvy o výpůjčce – jde o smlouvu bezplatnou
- různé jiné majetkové prospěchy, tedy v zásadě jakékoli majetkové zvýhodnění, ovšem nejsou-li předmětem daně z příjmu, např. úrok v případě bezúročné půjčky.

3.14 Podmínky placení

Darovací daň vypočítává a vyměřuje správce na základě daňového přiznání a údajů v něm obsažených a získaných ve vyměřovacím řízení. V ČR nelze vyměřit ani doměřit daň po uplynutí tří let od konce roku, v němž povinnost podání daňového přiznání vznikla. V případě, že se správce po kontaktu s podavatelem daňového přiznání domluví, ještě ve troj roční lhůtě na vyměření, či doměření daně, běží od té doby znovu troj roční období. Maximální doba, kdy je možné vyměřit opakovaně daň je 10 let.⁴³ V ČR je praxe taková, že se platební výměr doručuje přímo poplatníkovi do rukou a daň je splatná do 30 dnů ode dne doručení výměru. Pokud je daň menší než 100 Kč je sice ze zákona povinnost vyplnit daňové přiznání, ovšem správce vyměřenou daň nebude vyžadovat. Poplatník je povinen dodat daňové přiznání příslušnému správci do 30 denní lhůty ode dne převodu majetku.

V ČR funguje tzv. rozhodný den, kdy byla jednak uzavřena smlouva o darování, ale také přijat dar. Je-li dar přepravován poštou či přepravní společností, je rozhodným dnem ten den, kdy byl předmět darování předán dopravci. V případě zapojení zahraničí je to naopak přijetí daru z ciziny, byl-li dar přivezen ze zahraničí, odkud byl darován. Za den darování je obecně považován den, kdy darovaná věc překročí hranice ČR. U nemovitostí je to den, kdy byla daňovému subjektu doručena smlouva o bezúplatném převodu vlastnictví k nemovitosti, která není evidována v katastru nemovitostí, či byla doručena rozhodnutí či jiné listiny, kterými se dá ověřit vlastnický vztah dané osoby k nemovitosti, nebo nemovitostem.

U bezúplatného nabytí majetku právnickou osobou (se sídlem na území ČR a s cílem zabezpečování činností v oblasti kultury, školství, výzkumu, vzdělávání, zdravotnictví apod.) je rozhodným dnem podle ZDD den, kdy uplynulo pololetí kalendářního roku, v němž k darování došlo. Poplatník je povinen do svého daňového přiznání údaje pravdivé a to jen takové, které jsou pro rozhodné vyměření daně

⁴³ Česko (Československo). Zákon č. 357 ze dne 5. května 1992, o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupný také

potřebné. K daňovému přiznání se pak přikládá ověřený podpis a případné další listiny, které dokazují vlastnické vztahy k nemovitosti, o kterou při vyměrování půjde, zejména posudek o ceně podle zákona o ověřování majetku. Výjimky, za kterých se daňové přiznání nepodává, jsou následující:⁴⁴

- poplatníkem je ČR.
- poplatníkem je územní celek samosprávy.
- jedná-li se o bezúplatné nabytí majetku na humanitární, či charitativní účely (je od daně osvobozeno).
- jde-li výše darovaného majetku do takové výše, aby byla od daně osvobozena.

Daňové přiznání se dodává na tiskopisech vydávaných Ministerstvem financí ČR, nebo jsou k dispozici na počítači. Struktura a obsah daňových přiznání je samozřejmě stejná, ať už zvolíme jakoukoli cestu vyplňování potřebných dat. Existuje i možnost podání přiznání na přenosném nosiči dat.

z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-o-dani-dedicke-dani-darovaci-a-dani-z-prevodu-nemovitosti-634.html>>.

⁴⁴ Česko (Československo). Zákon č. 357 ze dne 5. května 1992, o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupný také z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-o-dani-dedicke-dani-darovaci-a-dani-z-prevodu-nemovitosti-634.html>>.

4. Praktická část práce

V této části práce se zaměřím na vybrané země EU a charakterizuji situaci v jednotlivých státech v oblasti darovací daně. V závěru praktické části pak provedu komparaci základních podmínek darovací daně v ČR a ve všech ostatních státech, kterými se práce zabývá. Mnohokrát v textu této kapitoly se budu odkazovat na některé z předcházejících kapitol, častokrát budu uvádět již někdy použitá data a to v případě, budou-li podmínky v některých státech podobné. Avšak pro lepší orientaci informace použiji znova, než abych práci protkala množstvím odkazů.

4.1 Charakteristika daně darovací ve vybraných zemích EU

Konstrukce daně darovací, tedy vytvoření základu daně se v mnoha zemích EU od českého způsobu příliš neliší. Najdou se ovšem i takové země, kde se k danému tématu přistupuje rozdílným způsobem. Výjimky nalezneme například v okruzích osvobození od daně a samozřejmě v sazbách daně, které se častokrát liší nejen s ohledem na vztah dárce a obdarovaného a na hodnotu daru, ale mohou být rozdílné i v různých regionech jednoho státu.⁴⁵ Takovým případem je Belgie, která sice není ve vybraných zemích, ale posloužila mi na tomto místě jako příklad, že i v rámci jedné země je možné, aby na různých místech byly rozdílné podmínky. Velmi užitečnou publikací se při tvorbě obsahu této kapitoly ukázala kniha *Zdanění majetku v Evropě* od M. Radvana a také publikace *Daně v Evropské unii* od J. Širokého. Obě publikace jsou již sice staršího data, takže je bylo nutné zaktualizovat novějšími zdroji, ale i tak posloužili jako studnice znalostí o daňových systémech a dani darovací v jednotlivých zemích. Mezi vybrané země, kterými se v této práci budu zabývat, patří Polsko, Německo, Rakousko, Francie, Portugalsko, Slovensko, Španělsko a Maďarsko. Pro základní přehled, jaké daně se v různých Evropských zemích používají, může sloužit PDF zdroj s názvem *2012 Gift and Inheritance Tax survey*.⁴⁶ Z uváděného zdroje můžeme vidět, že u některých zemí nebude nutné se příliš rozepisovat, jelikož v nich daň darovací již byla zrušena. To je ostatně cílem této kapitoly, abychom zjistili, jaký přístup k této dani jednotlivé zkoumané země mají.

⁴⁵ RADVAN M., *Zdanění majetku v Evropě*. 1. vyd Praha: C. H. Beck, 2007, 385 s. ISBN 978-80-7179-563-6.

⁴⁶ AGN INTERNATIONAL – EUROPE. Gift & Inheritance Tax, A European Comparison 2012. [online]. [cit. 14. 10. 2012]. Dostupné z WWW: <http://cms.shc.de/files/en/2012_inheritance_mail.pdf>.

4.2 Darovací daň v Polsku

Nabytí vlastnictví darem je jedním z několika způsobů, jak lze v Polsku získat majetek. Nabyvatelem majetku nebo majetkových práv v Polsku musí být fyzická osoba. Daňová povinnost vzniká společně oběma stranám darování, tedy dárci i obdarovanému. Předmětem daně je nabytí majetku fyzickou osobou formou daru. Vlastním majetkem darovací smlouvy musí být věci nacházející se na území Polska, nebo práva v Polsku vykonávaná.⁴⁷ Převody vlastnictví ze zahraničí a do zahraničí jsou možné tehdy, je-li nabyvatel Polským občanem, nebo má alespoň bydliště v Polsku. Termín podání daňového přiznání je maximálně jeden měsíc od přijetí daru.⁴⁸

V Polsku platí pro dědickou i darovací daň jeden společný zákon (ustawa o podatku od spadków i darowizn ze dne 28. července 1983), který byl naposledy novelizován Sbírkou zákonů z roku 2009 č. 93, pol. 768, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon definuje tři daňové skupiny osob (obdobně jako ČR).

I. skupina: manželé, děti, rodiče, sourozenci, zeť, snacha

II. skupina: synovec, neteř, švagr, švagrová

III. skupina: ostatní

Každá daňová skupina má možnost uplatnit určitou minimální hodnotu daru osvobozeného od daně.⁴⁹

- 9 637 PLN (cca 2 505 EUR) pro osoby zařazené ve skupině I.
- 7 276 PLN (cca 1 892 EUR) pro osoby zařazené ve skupině II.
- 4 902 PLN (cca 1 275 EUR) pro osoby zařazené ve skupině III.

Základem daně v Polsku je hodnota daru snižená o dluhy a další břemena. Sazby daně jsou odstupňovány podle zařazení do jednotlivých daňových skupin a také podle hodnoty daru:

⁴⁷ RADVAN M., *Zdanění majetku v Evropě*.

⁴⁸ Polská republika. Zákon o dani dědické a darovací [online]. [cit. 01. 11. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0CC0QFjAB&url=http%3A%2F%2Fisap.sejm.gov.pl%2FDownload%3Fid%3DWDU19830450207%26type%3D3&ei=ItScUMfhLMvO4QScioCgDA&usg=AFQjCNFe00_2be8M7TOOaVT0IIgPuNoQ1w&sig2=iVPK8Vjh4o6NsvPs1W4nrg>.

⁴⁹ Polská republika. Zákon o dani dědické a darovací [online]. [cit. 01. 11. 2012]. Dostupné z WWW: <<http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0CC0QFjAB&url=http%3A%2F%2Fisap.sejm.gov.pl%2FDownload%3Fid%3DWDU19830450207%26type%3D3&ei=I>>

Tab. 2. Výpočet sazby daně darovací v Polsku⁵⁰

Netto hodnota daru v		Daň
od	do	
První daňová skupina		
0	10 278	3%
10 278	20 556	308,30 PLN + 5% z hodnoty přesahující 10 278 PLN
20 556	a více	822,20 PLN + 7% z hodnoty přesahující 20 556 PLN
Druhá daňová skupina		
0	10 278	7%
10 278	20 556	719,50 PLN + 9% z hodnoty přesahující 10 278 PLN
20 556	a více	1 664,50 PLN + 12% z hodnoty přesahující 20 556 PLN
Třetí daňová skupina		
0	10 278	12%
10 278	20 556	1 233,40 PLN + 16% z hodnoty přesahující 10 278 PLN
20 556	a více	2 877,90 PLN + 20% z hodnoty přesahující 20 556 PLN

Sazba daně je progresivní. V případě, že je forma darovací smlouvy zvolená jako notářská listina, daň vypočítává a odvádí notář.

4.3 Darovací daň v Německu

Dědickou daň v Německu upravuje zákon z roku 1997, který je postupně

[tScUMfhLMvO4QScioCgDA&usg=AFQjCNFe00_2be8M7TOOaVT0IIgPuNoQ1w&sig2=iVpK8Vjh4o6NsvPs1W4nrg](http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0CC0QFjAB&url=http%3A%2F%2Fisap.sejm.gov.pl%2FDownload%3Fid%3DWDU19830450207%26type%3D3&ei=I_tScUMfhLMvO4QScioCgDA&usg=AFQjCNFe00_2be8M7TOOaVT0IIgPuNoQ1w&sig2=iVpK8Vjh4o6NsvPs1W4nrg).

⁵⁰ Polská republika. Zákon o dani dědické a darovací [online]. [cit. 01. 11. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0CC0QFjAB&url=http%3A%2F%2Fisap.sejm.gov.pl%2FDownload%3Fid%3DWDU19830450207%26type%3D3&ei=I_tScUMfhLMvO4QScioCgDA&usg=AFQjCNFe00_2be8M7TOOaVT0IIgPuNoQ1w&sig2=iVpK8Vjh4o6NsvPs1W4nrg>.

novelizován, naposledy změnou zákona ze dne 5. března 2012.⁵¹ Dědická a darovací daň má jednotnou úpravu, která se nazývá ErbSt.⁵² Zákon je rozdělen na jednotlivé oddíly s příslušnými paragrafy.

Poplatníkem v Německu je vždy příjemce daru. Pokud nemá nabyvatel ani dárce v Německu trvalé bydliště, podléhá darovací dani pouze majetek na území Německa. Občan, který bydlí v zahraničí, ale má německé občanství, se považuje za občana Německa. Základem daně je hodnota nabytého majetku po odečtení dluhu. Poplatníci se dělí do třech skupin:⁵³

I. skupina – manžel, registrovaní partneři, děti (i nevlastní), potomci dětí (i nevlastních), rodiče a předkové (nabytí smrtí)

II. skupina – rodiče (i nevlastní), prarodiče, sourozenci, jejich přímí potomci, manželé dětí, rodiče manžela a rozvedení manželé či registrovaní partneři

III. skupina – ostatní fyzické a právnické osoby (včetně darů organizacím apod.)

V Německu se celý výnos z darovací daně směřuje do zemských rozpočtů, na zemské úrovni je také daň regulována. Od placení daně darovací jsou osvobozeny následující částky pro určité osoby:⁵⁴

- 500 000 EUR pro manžela, či registrovaného partnera
- 400 000 EUR pro dítě
- 200 000 EUR pro vnouče
- 100 000 EUR pro ostatní osoby v I. skupině
- 20 000 EUR pro ostatní osoby ve II. a III. skupině

Od daně jsou dále osvobozeny dary charitativním organizacím a náboženským organizacím. Sazby daně se pohybují mezi 7% až 50% s ohledem na hodnotu zdaňovaného majetku, vztahu dárce a obdarovaného:

⁵¹ Spolková republika Německo. Zákon o dani dědické a darovací [online]. [cit. 14. 10. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.gesetze-im-internet.de/erbstg_1974/BJNR109330974.html>.

⁵² *International Estate and Inheritance Tax Guide 2012* [online]. Ernst & Young, 2011, 269 s. [cit. 2012-10-14]. Dostupný z WWW:

<[http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/International_Estate_and_Inheritance_Tax_Guide/\\$FILE/International_Estate_and_Inheritance_Tax_Guide.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/International_Estate_and_Inheritance_Tax_Guide/$FILE/International_Estate_and_Inheritance_Tax_Guide.pdf)>

⁵³ *International Estate and Inheritance Tax Guide 2012* [online].

⁵⁴ *International Estate and Inheritance Tax Guide 2012* [online].

Tab. 3. *Výpočet sazby daně darovací v Německu*⁵⁵

Základ daně do EUR	Daň v % pro osoby zařazené v daňové třídě		
	I.	II.	III.
0	7	15	30
75 000	11	20	30
300 000	15	25	30
600 000	19	30	30
6 000 000	23	35	50
13 000 000	27	40	50
nad 26 000 000	30	43	50

4.4 Darovací daň v Rakousku⁵⁶

Daň darovací byla v Rakousku zrušena na základě rozhodnutí Ústavního soudu ke dni 31. 7. 2008. Ústavní soud neměl námitky proti dani jako takové, nicméně jako zdůvodnění bylo použito nálezu Ústavního soudu, podle kterého daň ve výkladu v tu chvíli aktuálních zákonů způsobovala nerovnost občanů, což bylo protiústavní. Nerovnost spočívala v tom, že při stanovení hodnoty děděného nemovitého majetku vycházely příslušné daňové předpisy z tzv. jednotné hodnoty, což byla úředně stanovená hodnota pozemků. Tyto hodnoty však byly stanoveny před mnoha lety (pro lesní a zemědělskou půdu v roce 1988 a pro ostatní pozemky v roce 1973). Ústavní soud tak konstatoval, že tyto hodnoty neodrážejí skutečnou hodnotu pozemků a daně tak neodpovídají realitě.

4.5 Darovací daň ve Francii

Francie zdaňuje veškeré převody majetku obdobně, ať už se jedná o převod majetku vyplývající z úmrtí, či darováním a novelizace sazeb a pravidel byla naposledy provedena 1. ledna 2011. V důsledku toho podléhají dary stejnému daňovému režimu jako nemovitosti, s výjimkou určitých pravidel. Darovací daň je vybírána na vnitrostátní úrovni a příjemce daně darovací je přímo stát.⁵⁷ Daň je splatná v takové chvíli, když je

⁵⁵ *International Estate and Inheritance Tax Guide 2012* [online].

⁵⁶ ŠIROKÝ J., *Daně v Evropské unii*. 3. aktualizované a přepracované vyd. Praha: Linde, 2009, 354 s., ISBN 978-80-7201-746-1.

⁵⁷ *International Estate and Inheritance Tax Guide 2012* [online].

dárce, nebo obdarovaný občanem Francie, nebo darovaný majetek je na území státu.

Darovací daň je ve Francii vypočítávána podle následujících tabulek, které se řídí vztahem mezi dárce a obdarovaným.

Tab. 4. *Výpočet sazby daně darovací ve prospěch potomků a předků ve Francii*⁵⁸

Základ daně do EUR	daňová sazba v %
8 072	5
12 109	10
15 932	15
552 324	20
902 838	30
1 805 677	40
nad 1 805 677	45

Tab. 5. *Výpočet sazby daně darovací mezi sourozenci ve Francii*⁵⁹

Základ daně EUR	daňová sazba v %
do 24 430	35
nad 24 430	45

Tab. 6. *Výpočet sazby daně darovací mezi ostatními příbuzenskými vztahy ve Francii*⁶⁰

Základ daně EUR	daňová sazba v %
převod mezi pokrevními příbuznými až do 4. stupně (bez ohledu na výši daru)	55%

⁵⁸International Estate and Inheritance Tax Guide 2012 [online].

⁵⁹International Estate and Inheritance Tax Guide 2012 [online].

⁶⁰International Estate and Inheritance Tax Guide 2012 [online].

Převod mezi vzdálenými pokrevními příbuznými (od 4. stupně dál) a ostatní příbuzensky nezávislé vztahy	60
--	----

Daňové sazby jsou stanoveny na základě blízkosti vztahu mezi dárce a obdarovaným, jak je z předcházejících tabulek vidět. Mezi manžely a osobami v přímé linii je sazba klouzávě progresivní od 5 % (z hodnoty 8 072 EUR) do 45 % (z majetku nad 1 805 677 EUR). Mezi sourozenci je sazba daně 35 % z prvních 24 430 EUR a 45 % z částky přesahující 24 430 EUR. Sazba ve výši 55 % se uplatní mezi pokrevními příbuznými do čtvrté linie a 60 % sazba je uvalena pro všechny ostatní osoby. Ve Francii je od daně osvobozeno pouze dědictví mezi manželi, nikoli už dary mezi nimi (výpočet je zcela stejný, jako u potomků a předků):

Tab. 7. *Výpočet sazby daně mezi manželi ve Francii*⁶¹

Základ daně do EUR	daňová sazba v %
8 072	5
12 109	10
15 932	15
552 324	20
902 838	30
1 805 677	40
nad 1 805 677	45

Daňové úlevy z darovací daně ve Francii existují a můžou být uplatněny v případě, že má příjemce daru v době převodu tři a více dětí.⁶²

- Daňové snížení je pak 610 EUR za dítě, jde-li o převod mezi příbuznými.
- Daňové snížení je 305 EUR za dítě, jde-li o ostatní převody.

⁶¹International Estate and Inheritance Tax Guide 2012 [online].

4.6 Darovací daň v Portugalsku⁶³

Z majetkových daní existuje v Portugalsku jen daň z nemovitostí, darovací daň byla zrušena k 1. 1. 2004.

4.7 Darovací daň ve Slovensku⁶⁴

Daň darovací byla ve Slovensku výnosem do státního rozpočtu, stejně jako u nás byla na Slovensku spojená darovací daň s daní dědickou a daní o převodu nemovitosti. Plátcem daně byla fyzická osoba, která majetek musela nabýt částečně, či úplně bezplatně. Bylo-li darovaným nezletilé dítě, vykonával jeho práva jeho zákonný zástupce, nebo opatrovník. Pokud občan Slovenska, dárce, daroval majetek do zahraničí, stával se plátcem daně on.

Předmětem daně mohl být majetek movitý a nemovitý, cenné papíry, peněžní prostředky a jiné majetkové hodnoty. Dani podléhaly i věci darované ze zahraničí směrem „do“ Slovenska. Důchody, jako v mnohých jiných státech dani darovací nepodléhaly. Základem daně byla cena darovaného majetku, očištěna od dluhů a dalších závazků. Stejně jako již v několika dalších státech fungovala na Slovensku zásada sčítání majetku nabytého od stejného dárce stejným obdarovaným v průběhu dvou po sobě jdoucích let. Slovensko přistoupilo ke zrušení darovací daně dne 1. 1. 2004, jak již bylo dříve v práci zmíněno.

4.8 Darovací daň ve Španělsku

Podle Španělského darovacího práva je tato daň vybírána nabytím aktiv u jednotlivců, poplatníkem darovací daně ve Španělsku je tak nabyvatel majetku, který je osobou fyzickou a má trvalé bydliště na území Španělska. Darovací a společně s ní i daň dědická jsou ve Španělsku záležitostmi jednotlivých autonomních regionů, které mohou nařízení ohledně darovací daně upravovat podle svého uvážení v následujících oblastech:⁶⁵

- mohou zvýšit nebo snížit rozsah daně.
- mohou změnit sazby daně.
- mohou zvýšit nebo rozšířit škálu dostupných daňových úlev.

⁶² *International Estate and Inheritance Tax Guide 2012* [online].

⁶³ ŠIROKÝ J., *Daně v Evropské unii*.

⁶⁴ ŠIROKÝ J., *Daně v Evropské unii*.

V otázce cizinců je to ošetřeno tak, že daň platí a to z majetku nabytého na území Španělska, jinými slovy je důležitá poloha darovaného majetku (např. v případě nemovitosti), nikoli občanství nabyvatele.⁶⁶ Pokud by nabyvatelem měla být osoba právnická, je celý proces klasifikován jako předmět daně z příjmu právnických osob. Ve Španělsku není důležitá poloha majetku, zdaňován může být klidně i majetek, který je mimo Španělské území. Základem je hodnota darované věci, hodnota je nejprve očištěna od případných dluhů.

Darovací daň se ve Španělsku vybírá buď v rámci příslušného finančního úřadu v místě obdarovaného (s výjimkou situace darování nemovitosti, poté by byla darovací daň vyřizována na příslušném finančním úřadě, v jehož místě leží darovaná nemovitost). Pokud je obdarovanou osobou někdo, kdo trvale nepobývá na území Španělska, ačkoli je tu daňovým poplatníkem, pak je daň vyřizována finančním úřadem v Madridu. Zdanitelný základ se ve Španělsku zdaňuje podle následující stupnice.

Tab. 8. *Výpočet sazby daně darovací ve Španělsku*⁶⁷

Základ daně do EUR	daňová sazba v %
7 993,46	7,65
15 980,91	8,5
23 968,36	9,35
31 955,81	10,2
39 943,36	11,05
47 930,72	11,90
55 918,17	12,75
63 905,62	13,60
71 893,07	14,45
79 880,52	15,30
119 757,67	16,15
159 634,83	18,70
239 389,13	21,25
398 777,54	25,50

⁶⁵International Estate and Inheritance Tax Guide 2012 [online].

⁶⁶International Estate and Inheritance Tax Guide 2012 [online].

⁶⁷International Estate and Inheritance Tax Guide 2012 [online].

797 555,08	29,75
nad 797 555,08	34,0

Do nejnižšího daňového pásma 7,65% se řadí částky nepřesahující 7 993,46 EUR. Naopak nejvyšší pásmo stoupá od hodnoty 797 555,08 EUR při zdanění 34%. Španělé výchozí částku ještě upravují koeficientem, který symbolizuje nabyvatelův věk, předchozí majetek a rodinné vazby s dárce. Jinými slovy se výsledná částka, kterou nabyvatel má zaplatit jako darovací daň, dále upravuje podle těchto pravidel:⁶⁸

- je-li obdarovaný potomek mladší 21 let, je daň snížena o 15 956 EUR + 3 990 EUR za každý rok pod 21 let. Celková úleva však nesmí přesáhnout 47 858 EUR.
- je-li obdarovaný potomkem starším 21 let, manželem, či předkem, je daň snížena o 15 956 EUR.
- je-li obdarovaný předkem, sourozencem, tetou strýcem apod., je daň snížena o 7 993 EUR.
- ostatní vztahy nabyvatele nejsou nijak zvýhodněny.

V rámci daně darovací existují ve Španělsku i další úlevy v jejím placení, příkladem může být situace, pokud je dar v podobě převodu majetku malého, či středního živnostníka, obchodního podniku, může být za určitých podmínek základ daně snížen až o 95%, pokud je ovšem osvobozen z daně z bohatství.

4.9 Darovací daň v Maďarsku

Darovací daň je v Maďarsku zakotvená v zákoně č. 93 z roku 1990. Darovací daň vždy platí nabyvatel majetku, darována může být libovolná věc na základě darovací smlouvy, ať už se jedná o movitou, nemovitou věc, či právo s majetkovou hodnotou.⁶⁹ Základem Maďarské daně darovací je tržní hodnota daru snížená o dluhy. Sazba daně je závislá na vztahu dárce a obdarovaného.

V Maďarsku se obdobně jako v jiných státech používají tři kategorie, podle kterých

⁶⁸ *International Estate and Inheritance Tax Guide 2012* [online].

⁶⁹ Maďarský úřad daňové a finanční kontroly. Daň darovací [online]. [cit. 14. 10. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.nav.gov.hu/data/cms224717/38_fuzet_Az_ajandekozasi_illetek.pdf>.

se rozlišuje vztah mezi dárce a obdarovaným.⁷⁰

- I. skupina – manžel, děti (i nevlastní), rodiče (i nevlastní)
- II. skupina – další příbuzní, například sourozenci
- III. skupina – ostatní

Sazby daně darovací jsou v Maďarsku řešeny podle následujícího klíče:

Tab. 9. *Výpočet sazby daně darovací v Maďarsku*⁷¹

Skupina	Základ daně v HUF	Standardní sazba daně
I. skupina	do 18 milionů	11 %
	18 až 35 milionů	18 %
	35 a více milionů	21 %
II- skupina	do 18 milionů	15 %
	18 až 35 milionů	21 %
	35 a více milionů	30 %
III. skupina	do 18 milionů	21 %
	18 až 35 milionů	30 %
	35 a více milionů	40 %

Dani nepodléhá darování movitého majetku s hodnotou nižší než 150 000 HUF (cca 600 EUR). Výše daně v Maďarsku se tedy pohybuje v rozmezí 11 – 40%, nižší sazba se pak vztahuje na darovaná obydlí. Od darovací daně je v Maďarsku osvobozen také převod majetku, který podléhá dani z příjmů.

4.10 Závěry ze vzájemného porovnávání jednotlivých evropských zemí

V literatuře, ze které jsem při sestavování práce vycházela, i během mého studia na vysoké škole jsem se několikrát setkala s názorem neekonomického potenciálu darovací daně. Nízké výnosy daně ve spolupráci s vysokými administrativními náklady jsou jistě silným argumentem pro zrušení, či minimálně upravení stávajícího stavu. Právě nízké výnosy této daně jsou asi nejsilnějším argumentem při jednání o zachování darovací

⁷⁰ Maďarský úřad daňové a finanční kontroly. Daň darovací [online]. [cit. 14. 10. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.nav.gov.hu/data/cms224717/38_fuzet_Az_ajandekozasi_illetek.pdf>.

⁷¹ Maďarský úřad daňové a finanční kontroly. Daň darovací [online]. [cit. 14. 10. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.nav.gov.hu/data/cms224717/38_fuzet_Az_ajandekozasi_illetek.pdf>.

daně ve všech zemích, kde darovací daň prozatím funguje. Cílem této práce však není hodnotit samotnou existenci darovací daně, ale pouze zhodnotit stávající stav v ČR a vybraných zemí EU.

Z porovnávaných zemí z EU v této práci, byly z celkových devíti zemí hned tři země, které již darovací daň ve svém daňovém systému zrušili. Jedná se o Portugalsko, Slovensko a Rakousko. Zbytek zemí prozatím darovací daň využívá, je však otázkou, jaký trend u této daně nastane do budoucnosti, zda se na darování nezačne využívat jiná, již zavedená daň apod. Z uvedených studií jednotlivých států vidíme sice na první pohled rozdíly, v jednotlivých přístupech daných států, avšak při důkladnějším prostudování najdeme mnoho společných znaků. Přeci jen státy EU velmi úzce spolupracují a tak poslední roky dobře funguje vzájemné sblížování se v rámci daňových podmínek. Zvláště, je-li téma daní velmi probírané jak na půdě domácích parlamentů, tak parlamentu evropském. Při bližším pohledu je jasné, že se darovací daň napříč Evropským kontinentem (alespoň v rámci států, které darovací daň zachovaly) liší zejména v procentuální sazbě u jednotlivých skupin a kategorií. Z cest, kterými se vydávají jednotlivé státy EU a EU samotná, jsou jistě na zvažování drobné úpravy v našem daňovém systému, co se darovací daně týče.

Zásadním problémem, který vnímám u darovací daně, je nepřilíš šťastné a spíše hodně obecné definování předmětu darovací daně. Podle Radvana, je nešťastná zejména formulace „jiné majetkové prospěchy“⁷², které jistě dokáže laické veřejnosti „zamotat“ hlavu. Pokud by se podařilo vymyslet naší judikatuře lepší definici, či popsání, co to „jiné majetkové prospěchy“ konkrétně znamená, jistě by to byl krok správným směrem. Dalším krokem, který by jistě napomohl k lepšímu fungování daně darovací v našem státě, by bylo její přehlednější a jednodušší podání v rámci zákona, aby i neodborná veřejnost ze zákona dokázala vše bez problémů pochopit, což myslím, že v současné chvíli ne každý dovede. Pokud bych měla vyjádřit svůj názor na darovací daň obecně, navrhovala bych zprostit od této daně co nejvíce darů, ať už je to proto, že to potenciální poplatníky daně zatěžuje finančně, či časově, nebo proto, že příjmy z daně nejsou nijak velkou položkou ve státním rozpočtu.

Darovací daň je pouze jednou složkou v celé daňové soustavě státního aparátu a často se jí dotýkají změny v podobě novel zákonů, zejména díky již proběhnutým, probíhajícím či plánovaným změnám daňových zákonů a zákonů s daněmi

⁷² RADVAN M., *Zdanění majetku v Evropě*.

souvisejících, a proto je možné i v nejbližší budoucnosti očekávat změnu ve stávajících pravidlech darovací daně v ČR.

5. Závěr

Po zhodnocení předchozí kapitoly nás v závěru této práce čeká vyhodnocení cílů, které jsem si pro práci předsevzala a zvolila si je tak, aby byly prospěšné nejen mě, jako studentce vysoké školy, ale aby zvolené cíle byly vhodně naformulovány pro práci samotnou. Byla bych moc ráda, kdyby se práce dostala do rukou někomu, kdo by si rád toto téma nastudoval blíže a práce svou strukturou a přehledností mu v tomto jeho úkolu pomohla. Ještě než se dostanu k vyhodnocení cílů práce, dovolím pár slov o darovací dani nakonec.

V první kapitole práce jsem se věnovala velmi podrobně všem aspektům daně darovací v ČR. Od počátečního zhodnocení celkové daňové soustavy a vysvětlení si základních pojmů, přes historii daně darovací jsem se propracovala až k současnému stavu darovací daně. V této části práce byly do podrobností rozebrány oblasti jako předmět daně, základ, sazba apod. Druhá kapitola se pak věnovala darovací dani ve vybraných státech EU, kde ke každé zemi byly zmíněny její základní podmínky, za kterých darovací daň v daném státě funguje. Závěrem kapitoly jsem pak zhodnotila darovací daň a její znaky a také doporučila několik kroků, které by mohly posloužit pro lepší fungování darovací daně.

Cílem této práce jistě nebylo hodnotit přínos a vynášet ortel nad darovací daní jako takovou, ačkoli jsem se do drobné spekulace a doporučení na možné kroky pustila. Myslím, že je samozřejmostí, aby se student zpracovávající odborné téma o něco takového pokusil. Samotný přínos práce však daleko spíše bude ležet v obsahové rovině, než v rovině nových a převratných myšlenek na vylepšení daňového systému ČR. Takovéto ambice a cíle řešení by si vyžádaly mnohem hloubkovější zpracování tématu s větším důrazem na komparaci více států a do větších podrobností. Pokud se pokusím formulovat, jaká je tedy naše darovací daň v ČR a v čem je odlišná od některých jiných států, jistě jako jeden z prvních faktů uvedu možnost být zároveň dárce i poplatníkem. Mezi porovnávanými zeměmi, které sčítají dary poskytnuté jedním dárce, jistě zaujmeme i jednu z nejkratších dob, přesněji dvěma roky. O zmíněných změnách, které bych doporučila v rámci daňového systému a darovací daně jako takové jsem se zmínila již v závěru praktické části.

V Česku u daně dědické a darovací by vzhledem k zanedbatelného výnosu obou těchto daní, nejvýhodnějším řešením, obdobně jako na Slovensku, bylo jejich zrušení. V případě zachování obou těchto daní by bylo velmi vhodné vycházet z ohodnocení,

keré by bylo použitelné pro daně z nemovitostí a zároveň odstranit současný neodůvodněný rozdíl ve výši osvobození u první příbuzenské skupiny u daně dědické a daně darovací. (Současnost a budoucnost majetkových daní v České republice a v Evropské unii – Lenka Láchová).

Zrušení uvedených majetkových daní výrazně přispělo ke zjednodušení daňového systému a snížení nutné státní administrativy. Tyto kroky byly většinou světových analytických společností hodnoceny kladně a slovenský daňový systém je nyní považován za jeden z nejmodernějších v Evropě a nemalou měrou přispěl k vysokému přílivu zahraničních investic do země.

Výnos daně darovací v ČR dosahuje sice vyšších hodnot než výnos daně dědické, jeho úroveň však vypovídá o sporném charakteru této daně v ČR. Nízký výnos obou těchto daní je důvodem opakovaných snah o jejich zrušení.

6. Použité zkratky

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

DPH – daň z přidané hodnoty

Kč – měna České republiky

ZDD – zákon o dani darovací

EUR – měna Evropské unie - Euro

PLN – měna Polské republiky

HUF – měna Maďarské republiky

7. Seznam použitých zdrojů

Knihy

BRYCHTA I., RYTÍŘOVÁ L., *Tabulky a informace pro daně a podnikání 2012*. 8. vyd. Brno: DATEV, 2012, 440 s., ISBN 978-80-7357-729-2.

MÁCHA P., *Dědění, darování a převádění nemovitostí v praxi*. 1. vyd Praha: NEWSLETTER PRAHA, 1999, 302 s., ISBN 80-85985-41-1.

MRKÝVKA P., PAŘÍZKOVÁ I., RADVAN M., *Základy finančního práva*. 3. vyd Praha: ARMEX PUBLISHING s.r.o., 2006, 100 s., ISBN 978-80-86795-68-3.

PELC V., *Daň darovací. Komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, 255 s., ISBN 978-80-7400-147-5.

PUCHINGER Z., *Úvodní kapitoly k daňové teorii: daňová soustava ČR*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2006, 156 s., ISBN. 80-244-1298-5.

RADVAN M., *Zdanění majetku v Evropě*. 1. vyd Praha: C. H. Beck, 2007, 385 s., ISBN 978-80-7179-563-6.

ŠIROKÝ J., *Daně v Evropské unii*. 3. aktualizované a přepracované vyd. Praha: Linde, 2009, 354 s., ISBN 978-80-7201-746-1.

VANČUROVÁ A., *Daňový systém ČR: cvičebnice. 6. díl, Majetkové daně*. 1. vyd. Praha: VOX, 2005, 24 s., ISBN 80-86324-55-9.

Pravní předpisy

Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí,

v platném znění

Internetové zdroje

International Estate and Inheritance Tax Guide 2012 [online]. ©2011, poslední aktualizace 2011 [cit. 2012-10-14]. Dostupný z WWW:

<[http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/International Estate and Inheritance Tax Guide/\\$FILE/International Estate and Inheritance Tax Guide.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/International_Estate_and_Inheritance_Tax_Guide/$FILE/International_Estate_and_Inheritance_Tax_Guide.pdf)>

Sbírka zákonů České republiky [online]. ©2004-2012, poslední aktualizace 2012.

Dostupný také z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-o-dani-dedicke-dani-darovaci-a-dani-z-prevodu-nemovitosti-634.html>>.

Sbírka zákonů České republiky [online]. ©1992-2012, poslední aktualizace 2012.

Dostupný také z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-o-sprave-dani-a-poplatku-661.html>>.

Sbírka zákonů České republiky [online]. ©1984-2012, poslední aktualizace 2012.

Dostupný také z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-ceske-narodni-rady-o-notarskych-poplatcich-10015.html>>.

Sbírka zákonů České republiky [online]. ©1997-2012, poslední aktualizace 2012.

Dostupný také z WWW: <[http://www.zakonycr.cz/seznamy/151-1997-sb-zakon-o-ocenovani-majetku-a-o-zmene-nekterych-zakonu-\(zakon-o-ocenovani-majetku\).html](http://www.zakonycr.cz/seznamy/151-1997-sb-zakon-o-ocenovani-majetku-a-o-zmene-nekterych-zakonu-(zakon-o-ocenovani-majetku).html)>.

Sbírka zákonů České republiky [online]. ©1990-2012, poslední aktualizace 2012.

Dostupný také z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon->

[ceske-narodni-rady-o-uzemnich-financnich-organech-11361.html](#)>.

Sbírka zákonů, Česká republika [online]. ©2004-2012, poslední aktualizace 2012.

Dostupný také z WWW:

<http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2004/0004_6Afs_0400070A_preveden_o.pdf>.

Gift & Inheritance Tax, A European Comparison 2012 [online]. ©2012, poslední aktualizace 2012. Dostupné

z WWW: <http://cms.shc.de/files/en/2012_inheritance_mail.pdf>.

Metodický materiál pro autory vysokoškolských kvalifikačních prací [online]. ©2008, poslední aktualizace 2012. Dostupný z WWW: <<http://www.evskp.cz/SD/4c.pdf>>.

Daňová soustava ČR [online]. ©2012, poslední aktualizace 2012. Dostupné z WWW:

<http://ekonomie.topsid.com/index.php?war=danova_soustava_ceske_republiky>.

Daň darovací – sazba daně [online]. ©2012, poslední aktualizace 2012. Dostupné

z WWW: <<http://www.finance.cz/dane-a-mzda/majetkove-dane/dan-darovaci/sazby-dane/>>.

Maďarský úřad daňové a finanční kontroly [online]. ©2012, poslední aktualizace 2012.

Dostupné z WWW:

<http://www.nav.gov.hu/data/cms224717/38_fuzet_Az_ajandekozasi_illetek.pdf>.

Informace o činnosti daňové správy ČR za rok 2011 [online]. ©2012, poslední

aktualizace 2012. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Priloha-1_Informace_o_cinnosti_Danove_spravy_CR_za_rok_2011_pdf.pdf>.

Zákon o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí [online]. ©2012, poslední aktualizace 2012. Dostupné

z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-c-357-1992-sb-o-dani-dedicke-dani-darovaci-a-dani-z-prevodu-nemovitosti/cele-zneni/>>.

Polská republika. Zákon o dani dědické a darovací [online]. ©2012, poslední aktualizace 2012. Dostupné z WWW: <<http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0CC0QFjAB&url=http%3A%2F%2Fisap.sejm.gov.pl%2FDownload%3Fid%3DWDU19830450207%26type%3D3&ei=ItScUMfhLMvO4QScioCgDA&usg=AFQjCNFe002be8M7TOOaVT0IIgPuNoQ1w&sig2=iVPK8Vjh4o6NsvPs1W4nrg>>.

Spolková republika Německo. Zákon o dani dědické a darovací [online]. ©2012, poslední aktualizace 2012. Dostupné z WWW: <http://www.gesetze-im-internet.de/erbstg_1974/BJNR109330974.html>.

Vysoká škola ekonomická Praha. Daň a její konstrukční prvky [online]. ©2012, poslední aktualizace 2012. Dostupné z WWW: <http://nb.vse.cz/~klazar/1vf324/1_prvky_d_techiky.pdf>.

8. SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: <i>Vývoj daňových příjmů z daně darovací v České republice 2007-2011</i>	23
Tabulka č. 2: <i>Výpočet sazby daně darovací v Polsku</i>	37
Tabulka č. 3: <i>Výpočet sazby daně darovací v Německu</i>	39
Tabulka č. 4: <i>Výpočet sazby daně darovací ve prospěch potomků a předků ve Francii</i>	40
Tabulka č. 5: <i>Výpočet sazby daně darovací mezi sourozenci ve Francii</i>	40
Tabulka č. 6: <i>Výpočet sazby daně darovací mezi ostatními příbuzenskými vztahy ve Francii</i>	41
Tabulka č. 7: <i>Výpočet sazby daně mezi manželi ve Francii</i>	41
Tabulka č. 8: <i>Výpočet sazby daně darovací ve Španělsku</i>	43
Tabulka č. 9: <i>Výpočet sazby daně darovací v Maďarsku</i>	45

9. SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1.: Členění daní	14
Obrázek č. 2.: Výpočet sazby daně pro III. Skupinu.. ..	29

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Sazba daně dědické a daně darovací v České republice..... 55

Sazby daně dědické a darovací od 1. 1.2008 (platí i od 1.1.2012)

Výše daru/dědictví		Výše daně v závislosti na příbuzenské skupině		
od	do	I. skupina	II. skupina	III. skupina
0 Kč	1 mil. Kč	0 Kč	0 Kč	7 %
1 mil. Kč	2 mil. Kč	0 Kč	0 Kč	70 000 + 9 %
2 mil. Kč	5 mil. Kč	0 Kč	0 Kč	160 000 + 12%
5 mil. Kč	7 mil. Kč	0 Kč	0 Kč	520 000 + 15 %
7 mil. Kč	10 mil. Kč	0 Kč	0 Kč	820 000 + 18 %
10 mil. Kč	20 mil. Kč	0 Kč	0 Kč	1 360 000 + 21 %
20 mil. Kč	30 mil. Kč	0 Kč	0 Kč	3 460 000 + 25 %
30 mil. Kč	40 mil. Kč	0 Kč	0 Kč	5 960 000 + 30 %
40 mil. Kč	50 mil. Kč	0 Kč	0 Kč	8 960 000 + 35 %
50 mil. Kč a více		0 Kč	0 Kč	12 460 000 + 40 %

Zdroj: <http://www.mesec.cz/dane/dan-dedicka-a-darovaci/pruvodce/sazby-dane-dedicke-a-darovaci/>

**Země OECD s nejvyššími daněmi
(daň + sociální pojištění)**

1. Belgie	55,50%
2. Německo	49,80%
3. Maďarsko a Francie	49,40%
4. Rakousko	48,40%
5. Itálie	47,60%
6. Švédsko	42,80%
7. Finsko	42,70%
8. Slovinsko	42,60%
9. Česká republika	42,50%
10. Estonsko	40,10%

Zdroj: iHNed.cz, OECD

Příloha č. 3: Podíl příjmu (%) z majetkových daní k celkovým daňovým příjmům v jednotlivých evropských zemích OECD..... 57

MAJETKOVÉ DANĚ	Stát/Region					Místní správa				
	1975	1980	1990	1995	2006	1975	1980	1990	1995	2006
Česká republika	-	-	-	-	-	-	-	-	5,7	2,9
Dánsko	-	-	-	-	-	13,5	10,5	7,2	6,4	6,7
Finsko	-	-	-	-	-	0,0	0,0	0,9	4,5	5,1
Irsko	-	-	-	-	-	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Německo	6,2	5,6	7,2	6,1	5,4	20,3	19,5	18,6	19,3	15,2
Řecko	-	-	-	-	-	7,1	6,1	0,0	55,0	68,1
Maďarsko	-	-	-	-	-	-	-	-	28,9	23,1
Lucembursko	-	-	-	-	-	9,7	9,0	9,0	5,9	8,1
Nizozemí	-	-	-	-	-	54,2	75,2	68,9	69,1	49,8
Norsko	-	-	-	-	-	5,2	4,6	8,9	9,7	9,5
Polsko	-	-	-	-	-	-	-	-	37,9	30,9
Portugalsko	-	-	-	-	-	-	1,5	39,8	42,5	48,0
Slovensko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,9
Španělsko	-	-	60,4	55,8	28,3	8,5	3,8	28,8	29,6	30,8
Švédsko	-	-	-	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Švýcarsko	14,3	15,5	16,4	16,3	15,9	14,3	15,1	13,4	14,4	15,4
Velká Británie	-	-	-	-	-	100,0	100,0	36,3	100,0	100,0
Rakousko	1,8	1,7	0,9	0,8	0,8	11,1	11,2	8,9	10,4	11,4
Francie	-	-	-	-	-	46,0	47,5	46,8	47,8	52,3
Belgie	-	-	6,1	5,5	14,8	11,8	11,6	16,0	16,4	17,0
Itálie	-	-	-	-	-	17,4	0,5	-	38,6	14,3

Zdroj: OECD Tax Database, 2008